

Nr 49.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående inrättande av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök m. m.; given Stockholms slott den 23 januari 1948.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet hemställt.

GUSTAF.

G. E. Sträng.

Sammanfattning.

1. De arbetsuppgifter, som komma att föreligga på fiskerinäringens område i framtiden, kunna väntas bliva av sådan omfattning och beskaffenhet att en fristående fiskeriadministration påfordras. Med hänsyn härtill och för att undvika att lantbruksstyrelsen efter sammanslagning med egnahemsstyrelsen får ett alltför vittomfattande och oenhetligt verksamhetsfält torde redan från och med den 1 juli 1948 ett centralt ämbetsverk för fiskerifrågor böra inrättas.

2. Detta ämbetsverk, vartill de ärenden, som nu handläggas på lantbruksstyrelsens fiskeribyrå och av fisketillsynsmyndigheten, föreslås överförda, skall härjämte ha till uppgift att underlätta fisket, förbättra fångstmetoderna och med uppmärksamhet följa fiskets undervisnings- och utbildningsfrågor samt främja avsättningen av fisk och fiskprodukter. Däremot skola ärenden som sammanhånga med prisreglering och utrikeshandel även i fortsättningen omhändervivas av det organ som handlägger liknande frågor på jordbrukets område.

3. För att skapa förutsättningar för en samordning och en målmedveten inriktning av forsknings- och försöksverksamheten på fiskets område torde denna verksamhet böra anknytas till styrelsen för det här föreslagna ämbetsverket, vars namn därför föreslås bliva fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. I enlighet härmed förutsättes dels att svenska hydrografisk-biologiska kommissionen upphör, varvid dess arbetsuppgifter övertagas av en under fiskeristyrelsen inrättad försöksanstalt för havsfisket, dels att undersöknings- och bevakningsfartyget för havsfiskets behov (Skagerak), som nu lyder under länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, underställes fiskeristyrelsen.

4. Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök föreslås organiserad som ett centralt ämbetsverk under ledning av en styrelse, bestående av ledamöter, som bland annat representera fiskerinäringens praktiska utövare, och med en överdirektör som chef. Tre byråer föreslås inrättade, varav en för salt- och en för sötvattensfisket samt en för administrativa ärenden. Därjämte skall inom styrelsen finnas en tillsynsavdelning, motsvarande den nuvarande fisketillsynsmyndigheten.

5. Ärenden rörande försöksverksamheten skola icke hänföras till byråerna utan föredragas av föreståndarna för försöksanstalterna direkt inför verksamchefen och styrelsen, som för detta ändamål kompletteras med ledamöter företrädande de områden av forskningen, med vilka försöksväsendet på fiskets område bör samarbeta och hålla kontakt. Fiskeristyrelsens administrativa byrå skall fungera som försöksväsendets sekretariat.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari 1948.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och jordbruksdepartementen anmäler statsrådet Sträng fråga om inrättande av en fiskeristyreelse med statens fiskeriförsök m. m. samt anför därvid följande.

Inledning.

I årets statsverksproposition (IX H. T. p. 109) har Kungl. Maj:t på min hemställan föreslagit riksdagen att i avbidan på särskild proposition rörande inrättande av en fiskeristyreelse beräkna *dels* under rubriken Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar, Omkostnader och Inventarier respektive ett förslagsanslag av 542 300 kronor, ett förslagsanslag av 236 300 kronor och ett reservationsanslag av 31 000 kronor, *dels* till Fiskerintendenterna m. m.: Avlöningar och Omkostnader två förslagsanslag av 121 200 kronor respektive 10 000 kronor *dels ock* till Fisketillsynsmyndigheten: Avlöningar och Omkostnader två förslagsanslag av 63 800 kronor respektive 18 500 kronor. Jag torde nu ånyo få anmäla dessa frågor.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 juni 1946 tillkallade jag sakkunniga för att i enlighet med angivna riktlinjer verkställa utredning och avgiva förslag rörande inrättande av en central fiskeristyreelse. De sakkunniga, som antagit benämningen 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse, ha utgjorts av ordföranden i statens livsmedelskommission, hovrättsrådet O. Söderström, tillika ordförande, ombudsmannen i Svenska västkustfiskarnas centralförbund S. Corneliussen, Öckerö, byrådirektören i lantbruksstyrelsen C. W. Hessle, byråchefen i riksräkenskapsverket C. A. Murray samt ledamoten av riksdagens andra kammare, folkskolläraren G. T. Skoglund, Umeå.

Utredningen, som vid fullgörandet av sitt uppdrag biträtts av byråchefen i lantbruksstyrelsen G. O. Alm, har den 30 december 1946 avgivit betänkande med förslag angående fiskets administration m. m. (SOU 1947: 8).

Över betänkandet ha utlåtanden avgivits av lantbruksstyrelsen, statskontoret, riksräkenskapsverket, allmänna lönenämnden, statens livsmedelskommission, kommerskollegium, domänstyrelsen, samtliga länsstyrelser, svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, styrelsen för Göteborgs högskola, Svenska västkustfiskarnas centralförbund, Svenska ostkustfiskarnas centralförbund, Svenska insjöfiskarnas centralförbund, Svenska fiskevårdsförbundet, Svenska fiskhandelsförbundet, Föreningen statens fiskeritjänstemän, Sveriges ångtrålarförening, Föreningen Sveriges länsfiskeritjänstemän, Ostkustfisk centralförening u. p. a., Sydkustfisk, förening u. p. a., Svenska vattenkraftföreningen, Sveriges grossistförbund och Sveriges färskfiskgrossisters riksförbund.

Lantbruksstyrelsen har vid sitt remissvar fogat utlåtanden av samtliga hushållningssällskaps förvaltningsutskott utom förvaltningsutskottet i Norrbottens läns hushållningssällskap, som yttrat sig direkt till Kungl. Maj:t, av samtliga fiskeriintendenter, av fisketillsynsmyndigheten och av Södra Sveriges fiskeriförening.

Förvaltningsutskotten ha i sin tur i en del fall hört fiskerinämnader och fiskerikommittéer. Kommerskollegium har vid sitt utlåtande fogat yttranden från ett flertal handelskammare och från Sveriges köpmannaförbund. Vid domänstyrelsens utlåtande ha fogats yttranden från samtliga överjägmästare och några jägmästare. Några länsstyrelser ha berett olika fiskareorganisationer tillfälle att yttra sig. Därjämte ha inkommit skrifter i ämnet från vissa organisationer m. fl.

I. Den centrala administrationen.

Nuvarande förhållanden.

Den statliga centrala administrationen för fiskeriärenden utövas av lantbruksstyrelsen. Dessutom handhar statens livsmedelskommission den centrala handläggningen av regleringsärenden beträffande fisk samt ärenden som sammanhånga med export och import av fisk.

Lantbruksstyrelsen utgöres av en generaldirektör och chef samt sex byråchefer. Byråcheferna förestå var sin byrå, varav en är fiskeribyrån. Denna är i sin tur uppdelad på två avdelningar, en för ärenden rörande sötvattensfisket och en för ärenden rörande saltvattensfisket. För närvarande är byråchefen föredragande å sötvattensfiskeavdelningen, medan en byrådirektör föredrager ärenden rörande saltvattensfisket. Föredraganden å sötvattensfiskeavdelningen skall dessutom vara föreståndare för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket.

Utom av byråchefen och byrådirektören utgöres personalen på fiskeribyrån av en laborator med ett årsarvode av 12 504 kronor och en assistent med ett årsarvode av 9 300 kronor, ett kanslibitråde i lönegrad Ca 11 och ett extra ordinarie skrivbiträde. Dessutom biträder personalen å administrativa byrån med uppsättande och granskning av skrivelser samt med utskrift av sådana.

Å fiskeribyrån tjänstgöra därjämte periodvis fiskeristipendiater.

Med den uppdelning av ärendena som skett inom fiskeribyrån komma åtskilliga grupper att falla såväl inom avdelningen för sötvattensfisket som inom avdelningen för saltvattensfisket. I stort sett kan sägas, att i fråga om sötvattensfiskeavdelningen de ärenden som avse fiskevård i vidsträckt mening dominera, medan i fråga om saltvattensfiskeavdelningen tyngdpunkten mera ligger på frågor avseende fiskets bedrivande samt fiskfångsternas tillvaratagande, distribution och avsättning.

Beträffande omfattningen av de ärenden som handläggas av fiskeribyrån må följande uppgifter lämnas. År 1935 uppgick antalet ärenden på saltvattensfiskeavdelningen till 2 362. År 1939 var motsvarande antal 2 420 och år 1945 1 159. På sötvattensfiskeavdelningen utgjorde 1935 hela antalet ärenden 1 852, 1939 2 001 och 1945 2 173.

Att antalet ärenden å saltvattensfiskeavdelningen nedgått efter år 1939 sammanhänger därmed, att frågor rörande export och import av fisk samt prisregleringsverksamhet överförts till livsmedelskommissionen. I samband med de under kriget förbättrade konjunkturerna för fisket har även bortfallit ett stort antal ärenden rörande tillfälliga understöd åt fiskare, som på grund av fiskerinäringens tryckta läge m. m. råkat i ekonomiska svårigheter.

Jag torde här i förbigående få erinra, att spörsmålet om utbrytande ur lantbruksstyrelsen av fiskeribyrån och inrättande av en central fiskeristyreelse varit aktuell vid upprepade tillfällen. Frågan var senast föremål för överväganden i anslutning till förslag avgivna av en den 8 juli 1936 tillkallad utredning angående fiskets administration. Utredningsmännen hade i ett den 22 december 1936 avgivet betänkande bland annat förordat inrättande av en fiskeristyreelse, varjämte de ansett, att ett rådgivande organ borde tillskapas för att giva fiskeristyrelsen tillfälle till regelbundna och i fasta former ordnade överläggningar med fiskerinäringens representanter. I särskild skrivelse den 30 oktober 1937 hade utredningen vidare föreslagit, att svenska hydrografisk-biologiska kommissionens fiskeribiologiska och fiskeritekhniska verksamhet skulle förläggas under den föreslagna fiskeristyrelsen samt att även fartyget Skagerak skulle ställas under denna styrelse. Förslaget föranledde emellertid icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I enlighet med beslut av 1938 års riksdag förstärktes emellertid arbetskrafterna å fiskeribyrån fr. o. m. budgetåret 1938/39 med en extra föredragande och en assistent samt ett kvinnligt biträde. Befattningen som extra föredragande indrogs 1941 av besparingsskäl.

Utredningen.

1. Skälen för inrättande av en fristående fiskeriadministration.

Utredningen erinrar om att redan 1936 års utredning förordat en utökning av arbetskrafterna på lantbruksstyrelsens fiskeribyrå för att denna på ett tidsenligt sätt skulle kunna fullgöra då föreliggande arbetsuppgifter. Ut-

redningen anför att antalet ärenden på sötvattensfiskeavdelningen därefter ökat ytterligare. Ehuru en viss minskning, som förmodas vara i huvudsak temporär och åtminstone delvis uppväges av att en befattning såsom extra föredragande indragits, kunnat konstateras på avdelningen för ärenden rörande saltvattensfisket, är arbetsbelastningen på fiskeribrån större än som kan anses lämpligt. Under dessa förhållanden minskas möjligheterna för föredragandena att taga initiativ, varjämte åtgärder som eljest kunde vara önskvärda måst eftersättas. En annan olägenhet av den ökade arbetsbelastningen är, att föredragandena icke ha möjlighet att i erforderlig utsträckning uppehålla kontakt med fiskerinäringens utövare. Utredningen anser därför, att föreliggande arbetsuppgifter i hög grad påfordra en utbyggnad av fiskeribrån.

Enligt utredningens uppfattning kunna, då mera normala förhållanden inträda, svårigheter komma att uppstå för fiskerinäringen, vilka nödvändiggöra åtgärder från det allmännas sida i syfte att dels effektivisera själva fisket och dels främja och underlätta distributionen och avsättningen av fisk och fiskprodukter i större utsträckning än som nu sker. I detta sammanhang hänvisar utredningen till att genomförandet av de förslag, som kunde förväntas från 1945 års fiskeriutredning, skulle medföra ökade arbetsuppgifter för fiskeridistributionen och särskilt för den centrala fiskerimyndigheten. Vidare framhåller utredningen, att det länge framstått som ett önskemål, att fiskeridistributionen i större utsträckning än hittills skulle tillhandagå fiskarens organisationer, fiskeexportörer m. fl. med marknadsundersökningar såväl inom landet som utomlands. Överhuvudtaget finnes enligt utredningen väsentligt utrymme för ökad insats från fiskeridistributionens sida i fråga om åtgärder till främjande av fiskets bedrivande och till förbättring av avsättningsförhållanden. Enligt utredningens mening bör den praktiskt-vetenskapliga undersöknings- och försöksverksamheten utvidgas samt även i vad den avser havsfisket för åstadkommande av en på praktiska problem mera inriktad verksamhet bedrivs med närmare anknytning till den centrala organisationen än vad som för närvarande är fallet.

Vidare väntar utredningen, att fiskerättskommittén kommer att föreslå inrättandet av fiskevårdsområden, för vilka särskilda regler för fiskets bedrivande m. m. skulle gälla. Organiserandet av dessa områden liksom deras framtida administration kommer enligt utredningen att medföra ökade arbetsuppgifter för fiskerimyndigheterna.

Utredningen framför därjämte förslag om en centraliserad handläggning av vissa ärenden såsom utfärdandet av stadgar för fiskevårdsföreningar, yttranden och förslag i vattenmål m. m. samt frågor rörande kronans fiskevatten.

Som ett allmänt omdöme uttalar utredningen, att omfattningen och beskaffenheten av de arbetsuppgifter som tillhöra fiskeridistributionen äro sådana, att de kunna anses utgöra tillräckligt underlag för en fristående fiskeridistribution. Detta gäller enligt utredningens uppfattning oberoende av vilket organ som skall handlägga prisregleringsfrågorna på fiskets område.

Utredningen framhåller såsom ytterligare skäl för inrättandet av en fristående fiskerimyndighet, att de av 1942 års jordbrukskommitté föreslagna åtgärderna sannolikt komma att medföra mycket vidgade uppgifter för det centrala jordbruksorganet, varför ett avskiljande av fiskeribyrån från lantbruksstyrelsen framstår såsom i hög grad önskvärt. Med åberopande av nu anförda skäl föreslår utredningen, att en särskild fiskeristyreelse tillskapas.

2. Fiskeristyrelsens arbetsuppgifter och därmed sammanhängande spörsmål.

Såsom av den föregående redogörelsen framgår skulle fiskeristyrelsen i första hand övertaga de ärenden, som för närvarande åvila lantbruksstyrelsens fiskeribyrå. Därtill skulle emellertid som ävenledes tidigare antytts komma nya arbetsuppgifter. Utredningen har närmare behandlat frågorna vilket organ som skulle handhava ärenden rörande avsättning av fisk och fiskprodukter, kontroll över beredning och inläggning av fisk samt vissa mål och ärenden enligt vattenlagen ävensom befattningen med kronans fiskevatten (betänkandet s. 42—59). Jag torde här få lämna en sammanfattning av vad utredningen anført beträffande dessa frågor.

Handläggningen av vissa ärenden rörande avsättning av fisk och fiskprodukter. Utredningen erinrar om att följande olika alternativ för handläggning av avsättnings- och prisregleringsfrågor uppställts i direktiven för utredningen.

1) Prisregleringsverksamheten beträffande fisk och därmed sammanhängande frågor handhavas av samma centrala organ, som handhar motsvarande verksamhet beträffande jordbruksprodukter.

2) En fristående central fiskerinämnad inrättas med uppgift att handlägga frågor rörande prisreglering på fisk samt export och import av fisk.

3) Prisreglering samt reglering av export och import av fisk ävensom frågor beträffande fiskerinäringens avsättningsproblem överhuvud handhavas av fiskeristyrelsen.

Utredningen upptager härefter till behandling de olika alternativen och konstaterar till en början, att det icke utan särskilda skäl bör ifrågakomma att utöver den av utredningen föreslagna centrala fiskeristyrelsen inrätta en fristående central fiskerinämnad för prisreglerings- och därmed sammanhängande frågor. Några dylika skäl föreligga icke enligt utredningens mening.

Till förmån för det tredje alternativet, d. v. s. att fiskeristyrelsen skulle handhava ifrågavarande ärenden, tala enligt utredningen åtskilliga synpunkter. Sålunda framhålles, att den föreslagna jordbrukskommissionen till omfattningen skulle bliva stor och att tyngdpunkten i dess verksamhet skulle ligga på jordbrukets område. Med hänsyn härtill föreläge risk för att fiskets regleringsfrågor icke skulle erhålla så stort beaktande som vore önskvärt ur fiskets synpunkt. Antalet ledamöter i kommissionen avsåges vidare skola bliva starkt begränsat, och ledamöterna komme i första hand att utses med hänsyn till prisregleringarna för jordbruksprodukter. Det vore

därför önskvärt, att fiskets regleringsfrågor handhades av fiskeristyrelsen. Även ur fiskeristyrelsens egen synpunkt skulle detta kunna vara en fördel, enär styrelsen därigenom skulle tillföras kvalificerade arbetskrafter, vilka skulle kunna utnyttjas i styrelsens övriga verksamhet. Framför allt skulle emellertid fiskeristyrelsen på så sätt kunna förvärva en mera allmän överblick över fiskets problem och bättre kunna avväga de olika åtgärder som borde vidtagas för fiskerinäringens främjande.

De nu anförda synpunkterna förtjäna enligt utredningen det största beaktande. Åtskilliga skäl, framhåller utredningen, tala emellertid även för ett bibehållande av den nuvarande ordningen, enligt vilken fiskets och jordbrukets prisregleringsfrågor handhas av samma organ. Sålunda erinras om, att man vid inrättandet av de organ som under årens lopp handhaft jordbrukets prisregleringsfrågor — exempelvis statens spannmålsnämnd, statens sockernämnd, statens jordbruksnämnd och statens livsmedelskommission — genomgående skapat särskilda nämnder, vilka utsetts med tanke på att de intresse- och samhällsgrupper som närmast berördes av regleringarna skulle bli representerade däri.

Ur det allmännas synpunkt, säger utredningen, torde det innebära påtagliga fördelar om fiskets regleringsfrågor komme att handläggas av ett så mångsidigt utrustat organ som den av 1942 års jordbrukskommitté föreslagna jordbrukskommissionen. Härigenom skulle vinnas, att frågorna bleve allsidigt belysta och inplacerade i ett större sammanhang. En avvägning kunde lättare ske med hänsynstagande till priserna å övriga livsmedel samt export- och importförhållanden. Uppbörd av regleringsavgifter m. m. skulle kunna ske smidigare och med mindre arbetskraft än om regleringsuppgifterna anförtroddes fiskeristyrelsen. Det kan icke förväntas, framhåller utredningen slutligen, att fiskeristyrelsen för en rimlig kostnad skulle kunna erhålla en utrustning för ifrågavarande verksamhet som någorlunda skulle motsvara jordbrukskommissionens.

Utredningen förordar därför, att de prisreglerande åtgärderna i fråga om fisk även i fortsättningen anförtros det organ som handhar motsvarande uppgifter beträffande jordbruksprodukter. Även ärenden, som avse auktorisation av fiskförsäljningsföreningar, partihandelsförsäljning av fisk samt export och import av fisk böra enligt utredningen ankomma på nämnda organ.

Kontroll över beredning och inläggning av fisk. Utredningen lämnar på s. 47 ff. i betänkandet en redogörelse för de åtgärder, som här i landet vidtagits för kontroll rörande beredningen av fisk. Utredningen framhåller, att de enda bestämmelser som finnas beträffande sådan kontroll gälla salt strömming, surströmming och fiskkonserver. Beredning och inläggning av salt strömming liksom även försäljning och utförsel av sådan vara står under tillsyn av en av lantbruksstyrelsen förordnad kontrollör. I övrigt har icke anordnats någon statlig kontroll av fiskberedning. Sedan 1924 anordnas emellertid genom länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län frivillig kontroll av storbackefiskets produkter, alltså spillånga och kabeljo. Denna verk-

samhet bekostas genom uppburna kontrollavgifter samt av medel som Göteborgs och Bohus läns havsfiskeförening ställt till förfogande.

För närvarande finnes endast en statligt anställd kontrollör, påpekar utredningen, och denne har ej heltidsanställning. Utredningen föreslår, att kontrollverksamheten väsentligt utökas och att landet för sådant ändamål indelas i olika distrikt, för vilka fiskeristyrelsen skall äga fastställa gränserna. Troligen måste även kontrollörerna åtminstone vid vissa tider ha medhjälpare och dessa böra då utses av fiskeristyrelsen.

Vidare böra enligt utredningen beredare av fisk ha möjlighet att efter framställning få ett visst varuparti bedömt av en kontrollör och därefter erhålla utlåtande över partiets kvalitet. För sådan bedömning skulle erläggas avgift till fiskeristyrelsen.

Befattningen med vissa mål och ärenden enligt vattenlagen. I vissa i vattenlagen angivna mål och ärenden skall yttrande ur fiskerisympunkt avgivas av fiskerimyndighet. Det åligger i dessa fall vederbörande vattendomstol eller förrättningsman (lantbruksingenjör) att översända handlingarna till lantbruksstyrelsen, som i vissa fall förordnar fiskeritjänsteman att avgiva yttrande huruvida fiskerinäring av betydelse kan genom företaget lida väsentligt förfång samt angiva, vilka åtgärder som kunna erfordras till skydd för fisket. I förekommande fall skola även lämnas förslag rörande storleken av de avgifter till fisket som skola utgå. Ifrågavarande yttranden avgivas i regel av fiskeriintendenterna i vederbörande distrikt.

Även då fråga är om inrättande av allmän flottled skall fiskeritjänsteman avgiva yttrande huruvida fiskerinäring kan genom företaget lida förfång och angiva, vilka särskilda åtgärder som kunna erfordras till skydd för fisket.

Utredningen framhåller, att under de senare åren ett starkt forcerat utbyggande av vattendrag för kraftändamål ägt rum och att i samband därmed genomförts omfattande vattenregleringar. Enligt utredningen ha därvid stora olägenheter varit förbundna med den nuvarande ordningen för avgivande av yttrandena. Sålunda fordras ofta ingående förtrogenhet med ämnesområdet och speciella undersökningar. Fiskeriintendenterna, som ha en mångfald olika arbetsuppgifter, sakna möjlighet att specialisera sig på dessa uppgifter och ha ej heller resurser för bedrivande av erforderliga undersökningar.

För undanröjande av de olägenheter som äro förknippade med den nuvarande ordningen föreslår utredningen, att handläggningen av dessa ärenden centraliseras till fiskeristyrelsen, där de närmast böra ankomma på en särskild befattningshavare i föredragande ställning. Härigenom skulle behandlingen av ärendena bliva enhetligare och den erforderliga specialiseringen åstadkommas. Dessutom skulle bättre kontakt kunna uppehållas med undersöknings- och försöksverksamheten på området.

Befattningen med kronans fiskevatten. Upplåtelse av fiske å flertalet av kronans fastigheter verkställas antingen av domänstyrelsen eller av vederbörande länsstyrelse. Beträffande fisket å de kronans egendomar, som stå

under förvaltning av andra myndigheter, t. ex. vattenfallsstyrelsen och ar-
meförvaltningen, sker upplåtelse av fiskerätt av vederbörande förvaltnings-
myndigheter, dock med vissa undantag.

Utredningen anser sig kunna finna, att, ehuru frågan tidigare varit före-
mål för överbäganden, brister fortfarande föreligga i fråga om utnyttjandet
av kronans fiskevatten, framför allt måhända beroende på att förvaltningen
är splittrad på flera myndigheter. Enligt utredningens mening finnes otvi-
velaktigt alltjämt ett behov av att en mera rationell ordning skapas för ut-
nyttjandet av dessa vatten.

Utredningen föreslår därför, att en särskild befattning inrättas hos fiskeri-
styrelsen för ärenden rörande kronans fiskevatten. Innehavaren av denna
befattning skulle biträda de olika myndigheterna vid förvaltningen av dessa
fiskevatten och taga befattning med de omläggningar rörande förvaltningen
som kunde komma i fråga. I sin verksamhet borde han även stå i nära
kontakt med den lokala fiskeriadministrationen, som enligt utredningen i
större utsträckning än hittills syntes kunna tagas i anspråk vid förvalt-
ningen av ifrågavarande vatten.

3. Fiskeristyrelsens organisation.

Den allmänna organisationen. Den föreslagna fiskeristyrelsen bör en-
ligt utredningen organiseras som ett centralt ämbetsverk med en verkschef
samt med cheferna för styrelsens byråer som ledamöter. Utredningen har
även övertvägt möjligheten att vid behandlingen av vissa grupper av ären-
den låta särskilda utomstående ledamöter ingå i styrelsen. Genom att pris-
regleringsärenden rörande fisk och vissa därmed sammanhängande frågor
skola handläggas av det organ, som handhar motsvarande uppgifter på jord-
brukets område, och de befolkningsgrupper och näringsgrenar som närmast
beröras av regleringarna skola bliva representerade inom detta organ, har
utredningen emellertid funnit, att någon sådan representation icke är nöd-
vändig inom fiskeristyrelsen.

Chefen för fiskeristyrelsen föreslås av utredningen skola erhålla en löne-
ställning motsvarande överdirektörens i verk av någorlunda samma stor-
leksordning. I enlighet med rådande praxis vid nybildning eller omorganisa-
tion av ämbetsverk anser utredningen, att han bör tillsättas medelst för-
ordnande på viss tid. Vidare föreslår utredningen att befattningen placeras
i lönegrad C 10 (Cp 17) i den uti civila avlöningsreglementet intagna löne-
planen. Några särskilda kompetensvillkor anser utredningen icke böra före-
skrivas beträffande befattningen.

Uppdelning på byråer. Utredningen anser det nödvändigt, att för hand-
läggning av de ärenden som skola ankomma på fiskeristyrelsen en uppdel-
ning sker på olika byråer. Den nuvarande uppdelningen av ärenden å fiske-
ribyråns båda avdelningar finner utredningen icke helt tillfredsställande.
Med hänsyn härtill föreslås, att två särskilda fackbyråer inrättas, därvid an-
nan grund för ärendenas uppdelning bör tillämpas än den nu rådande. Den

ena skulle huvudsakligen syssla med fiskevårdsfrågor och fiskerättsliga frågor samt ärenden rörande ingrepp i de naturliga fiskeförhållandena. Tyngdpunkten i denna byrås verksamhet skulle komma att ligga på sötvattensområdet. Byrån skulle benämnas fiskevårds- och fiskerättsbyrån. Den andra byrån skulle i huvudsak handlägga ärenden angående fiskets bedrivande, fångsternas distribution, beredning och avsättning samt ärenden rörande fiskarens ekonomiska organisationer m. m. Tyngdpunkten för denna byrås verksamhet skulle komma att ligga på saltvattensområdet och byrån borde benämnas fiske- och handelsbyrån.

Cheferna för dessa två byråer anser utredningen böra givas tjänsteställning såsom byråchefer i lönegrad A 30 (Ca 33). För behörighet till befattningarna föreslår utredningen, att samma fordringar skola föreskrivas som nu gälla för kompetens till byråchefs- respektive byrådirektörsbefattning å fiskeribyran, d. v. s. det skulle fordras att ha fullgjort vad som är föreskrivet för kompetens till fiskeriintendentstjänst samt att under minst fem år ha tjänstgjort å sådan befattning eller ock annorledes förvärvat omfattande praktisk erfarenhet i de ämnen som höra till fiskeriintendenternas verksamhet.

För att byråcheferna mera odelat skola kunna ägna sig åt sina rent fackmässiga uppgifter föreslår utredningen, att en särskild administrativ avdelning eller byrå inrättas med en befattningshavare i föredragande ställning såsom chef. Denne bör enligt utredningen vara ledamot av styrelsen och även deltaga i behandlingen av mera betydelsefulla frågor, som föredragas av andra befattningshavare. Med hänsyn till att fiskeriärendena ofta erbjuda rättsliga problem av större svårighetsgrad och administrativt sett äro av rätt krävande natur, föreslår utredningen, att den administrativa föredraganden gives ställning som byrådirektör i lönegrad A 28 (Ca 31) samt att den avdelning han skall förestå benämnas administrativa byrån.

Befattningshavare å byråerna. Å fiskevårds- och fiskerättsbyrån föreslår utredningen följande befattningshavare förutom byråchefen, nämligen två byrådirektörer, en i lönegrad A 28 (Ca 31) för handläggning av ärenden enligt vattenlagen och en i lönegrad Eo 26 (Ce 29) för befattning med ärenden angående kronans fiskevatten, en byråinspektör i lönegrad A 24 (Ca 27) för självständiga arbetsuppgifter och mer kvalificerat arbetsbiträde samt viss inspektion över anläggningar till skydd för fisket m. m., ett kanslibiträde i lönegrad A 7 (Ca 11) samt ett kontorsbiträde i lönegrad A 4 (Ca 8) eller Eo 4 (Ce 8).

Å fiske- och handelsbyrån bör enligt utredningen utöver byråchefen finnas en byrådirektör i lönegrad A 28 (Ca 31) med uppgift att bereda och föredraga ärenden rörande fiskets avsättningsförhållanden samt ärenden, som avse fiskarens ekonomiska organisationer. Det skulle vidare åligga honom att bedriva marknadsundersökningar samt tillhandagå fiskare och andra med råd och upplysningar beträffande marknadsförhållanden. Därutöver bör enligt utredningen finnas en byråinspektör i lönegrad A 24 (Ca 27) för mera självständiga arbetsuppgifter och för erforderligt arbetsbi-

träde. Även å denna byrå räknar utredningen med ett kanslibitråde i lönegrad A 7 (Ca 11) och ett kontorsbiträde i lönegrad A 4 (Ca 8) eller Eo 4 (Ce 8).

För administrativa byrån föreslår utredningen en byrådirektör i lönegrad A 28 (Ca 31) såsom chef. Enär denna byrå enligt utredningen bör ha till uppgift att biträda fackbyråerna vid uppsättande och granskning av koncept m. m., föreslår utredningen ytterligare ett par befattningshavare med juridisk-administrativ utbildning, nämligen en byråsekreterare i lönegrad A 21 (Ca 24) samt en amanuens, vilken till en början borde placeras i lönegrad Eo 16 (Ce 20).

För registrators- och kassagöromål föreslås en registrator och kassör, vilken, då högre befattningshavare med kameral utbildning icke skulle finnas, enligt utredningen borde placeras i lönegrad A 14 (Ca 18).

För skötseln av bibliotek samt för skrivarbete beräknas ett kanslibitråde i lönegrad A 7 (Ca 11) och ett kontorsbiträde i lönegrad A 4 (Ca 8) eller Eo 4 (Ce 8).

Slutligen föreslår utredningen en expeditionsvakt i lönegrad A 5 (Ca 9) samt ett biträde åt denne, vilken till en början kunde avlönas med arvode.

Å de båda fackbyråerna skulle därjämte arbetshjälp kunna erhållas av aspiranter och assistenter. Dessutom borde medel beräknas för avlönande av mer tillfällig arbetskraft.

Yttrandena.

Flertalet av de instanser som yttrat sig över utredningens förslag om inrättande av en central fiskeristyreelse tillstyrker förslaget, medan några ställa sig tveksamma och åtskilliga avstyrka detsamma. De som tillstyrka förslaget göra det i allmänhet på de skäl utredningen anfört.

De skäl som huvudsakligen anföras mot utredningens förslag äro betänkligheter mot en ökad centralisering av förvaltningsapparaten och ökade kostnader samt den omständigheten att rätten till fiske och rätten till jord höra ihop såväl ur äganderättssynpunkt som i förvaltningshänseende. Det framhålles också, att fisket arbetar med lokala förhållanden och att därför en utbyggnad av den lokala organisationen vore lämpligare än en centraliserad handläggning av ärendena rörande fisket.

Beträffande innehållet i yttrandena må här i övrigt framhållas följande.

Lantbruksstyrelsen erinrar till en början om de synpunkter styrelsen lade på frågan, då styrelsen avgav yttrande över 1936 års sakkunnigas förslag. I nämnda yttrande framhöll lantbruksstyrelsen, att fiskerinäringens administrativa organ vore nära förknippade med lantbrukets och dess binäringars. Särskilt vad sötvattensfisket beträffade men även i fråga om kustfisket i Östersjön vore dessutom rätten till fiske nära förbunden med äganderätten till jorden. Dessa omständigheter utgjorde enligt lantbruksstyrelsen ett starkt motiv för insjöfiskets samhörighet med jordbruket i administrativt avseende. Å andra sidan, framhöll lantbruksstyrelsen, hade

det egentliga havsfisket icke något samband med jordbruket. Vad beträffade arbetsbördan på lantbruksstyrelsens fiskeribyrå vore denna icke så stor att den kunde motivera upprättandet av en självständig fiskeristyreelse. Härtill komme, att fiskeriärendena ej sällan vore av ganska invecklad juridisk och administrativ natur och att en särskilt upprättad fiskeristyreelse icke kunde tänkas bliva utrustad med samma sakkunskap på dessa områden som ett större ämbetsverk.

Lantbruksstyrelsen säger sig icke ha funnit anledning att nu frångå sitt tidigare ställningstagande. Arbetsuppgifterna å fiskeribyrån vore i stort sett desamma som för tio år sedan och om icke ytterligare arbetsuppgifter pålades fiskeribyrån föreläge icke tillräckligt starka skäl för upprättandet av en fiskeristyreelse. De av 1945 års fiskeritutredning framlagda förslagen finner lantbruksstyrelsen ej ens tillsammantagna skulle komma att representera någon mera betydande arbetskvantitet. Däremot vore enligt styrelsen en väsentlig förstärkning av byrån ofrånkomlig och i samband därmed borde även en uppdelning på två byråer genomföras. Beträffande utredningens förslag, att det centrala fiskeriorganet skulle bedriva marknadsundersökningar till vägledning för fiskarens organisationer uttalar lantbruksstyrelsen som sin mening, att utförandet av sådana undersökningar ej är någon lämplig uppgift för ett administrativt organ utan i första hand bör ankomma på fiskarens egna, numera väl utbyggda organisationer. I den mån stöd från ett statligt organ därvid skulle visa sig behövt, anser lantbruksstyrelsen det ligga närmast till hands, att detta stöd lämnas av det organ som har hand om de prisreglerande frågorna.

Ett genomförande av förslagen om central handläggning av ärenden avseende yttranden i vattenmål och om en vidgad central befattning med ärenden angående kronans fiskevatten skulle otvivelaktigt, säger lantbruksstyrelsen, medföra en ökning av den centrala fiskerimyndighetens arbetsuppgifter. Lantbruksstyrelsen avstyrker emellertid på skäl, som i annat sammanhang skola redovisas, att dessa frågor handläggas centralt. Lantbruksstyrelsen, som sålunda funnit att, ehuru vissa motiv kunna anföras för inrättandet av en fiskeristyreelse, övertvägande skäl tala mot en så genomgripande och för statsverket kostsam åtgärd, har dock ansett, att frågan skulle komma i ett annat läge om lantbruks- och egnahemsstyrelserna sammansloges. I så fall skulle uppkomma ett centralt verk av sådan omfattning, att det kunde framstå som angeläget och t. o. m. nödvändigt att utnyttja den möjlighet till utbrytning därur av ett större ärendekomplex som även ur andra synpunkter kunde synas försvarlig.

Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps förvaltningsutskott påpekar, att 90 procent av sötvattensfiskarena också äro jordbrukare, varför fiskets problem sammanhånga med jordbrukets. Utskottet anser också, att det skulle vara avsevärt enklare och billigare och lika ändamålsenligt att utbygga lantbruksstyrelsens fiskeribyrå.

Förvaltningsutskottet hos Hallands läns hushållningssällskap, som ej har något att erinra mot inrättandet av en fiskeristyreelse, anser, att dennas ar-

betsuppgifter böra väsentligt begränsas och att de lokala administrationsorganen böra erhålla större inflytande och få större möjligheter att på egen hand avgöra frågor, som beröra vederbörande läns fiskeriförhållanden.

Av fiskeriintendenterna tillstyrka alla utom en att en fiskeristyrelse inrättas.

Statskontoret och *riksräkenskapsverket* tillstyrka inrättandet av en central fiskeristyrelse, medan *allmänna lönenämnden* ifrågasätter om tillräckliga skäl föreligga till en så avsevärd utbyggnad av den nuvarande organisationen som utredningen föreslagit.

Kommerskollegium ifrågasätter om fiskeristyrelsen bör komma till stånd och erinrar om att arbetsbördan på fiskeribyrån icke ökats sedan 1936 års sakkunniga framlade sitt förslag. Även om de av 1945 års fiskerikutredning föreslagna åtgärderna skulle medföra ökade arbetsuppgifter för den centrala fiskerimyndigheten anser kommerskollegium — särskilt med hänsyn till fiskerinäringens tämligen ringa storleksgrad — icke ådagalagt, att icke en på lämpligt sätt utbyggd fiskeribyrå inom lantbruksstyrelsen skulle kunna vara till samma gagn för fiskerinäringen som en fristående myndighet. Fördelarna med en självständig fiskeristyrelse böra därjämte enligt kommerskollegii åsikt vägas mot de ökade kostnaderna för en sådan styrelse.

Statens livsmedelskommission avstyrker inrättandet av en fiskeristyrelse dels av sparsamhetsskäl och dels för undvikande av alltför stor splittring i förvaltningsapparaten. Kommissionen finner ej utredningens skäl övertygande. Till slutsatsen att »tillräckligt underlag» föreligger för en fiskeristyrelse har utredningen kommit först efter en redogörelse för ett antal nya arbetsuppgifter, framhåller kommissionen, vilka uppgifter ju icke med säkerhet komma att påläggas styrelsen. Argumenteringen för fiskeristyrelsen försvagas enligt kommissionens uppfattning vidare av att prisregleringsfrågor, frågor angående auktorisation av fiskförsäljningsföreningar och partihandelsförsäljningen av fisk samt importen och exporten av fisk ej skola ligga inom dess verksamhetsområde. Om avgörande hinder skulle möta mot att bibehålla fiskeriärendena under lantbruksstyrelsen, bör enligt kommissionens mening undersökas om de ej kunna hänföras till annan central administration.

Livsmedelskommissionens yttrande har avfattats i enlighet med den mening, som uttalats av dess vice ordförande Sam B. Norup och herr Åslund. Fru Nordgren och herr Carlsson ha reserverat sig mot kommissionens yttrande och tillstyrkt inrättandet av en fiskeristyrelse.

Av länsstyrelserna tillstyrker det övervägande flertalet att en självständig fiskeristyrelse inrättas.

Länsstyrelserna i Hallands och Kalmar län förklara sig visserligen hysa principiella betänkligheter mot inrättandet av nya centrala ämbetsverk, men med hänsyn till vikten av det statliga stödet för fiskerinäringen anse de, att fiskeriärendena böra utbrytas ur lantbruksstyrelsen och anförtros åt en särskild fiskeristyrelse. Förstnämnda länsstyrelse understryker emellertid angelägenheten av att arbetsuppgifterna på fiskeriområdet icke i alltför stor omfattning centraliseras till det nya ämbetsverket.

Länsstyrelsen i Jönköpings län finner det vara en angelägen uppgift att söka åstadkomma ökad praktisk effekt av det allmännas insatser till fiskerinäringens främjande och anser, att vad utredningen föreslagit beträffande den organisatoriska uppbyggnaden av den statliga och statsunderstödda verksamheten på fiskets område genomgående framstår såsom ändamålsenligt och väl avvägt.

Länsstyrelsen i Gotlands län framhåller, att utredningen såsom motiv för en fristående fiskeristyreelse huvudsakligen anfört, att sambandet mellan fiske och jordbruk vore lösligt och att fiskeriärendena kommit i skymundan i förhållande till jordbruksärendena, men gemmåler härtill, att detta kan avhjälpas med en utbyggnad av fiskeribrån.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller, bland annat, att någon bindande motivering för en särskild fiskeristyreelse icke anförts. Enligt länsstyrelsens mening kan tvekan råda om en självständig fiskeristyreelse verkligen behöver komma till stånd. Länsstyrelsen tillstyrker likväl en sådan under framhållande av den betydelse fisket — särskilt inom Göteborgs och Bohus län — äger som en fristående näring. Länsstyrelsen understyrker emellertid, att denna tillstyrkan icke gäller en fiskeristyreelse av den art och av de mått som utredningen föreslagit. En sådan skulle enligt länsstyrelsens mening innebära både en för stark centralisering av fiskerid administrationen och en uppenbar överorganisation, som icke blott vore onödig utan även skulle innebära en för fiskerinäringen direkt skadlig byråkratisering. I stället borde fiskeriutövarnas egna organisationer omhändertaga fiskets problem och statens ingripande överhuvud icke ske, där organisationerna själva kunde lösa föreliggande frågor. En decentraliserad administration, som lättare och bättre kunde taga hänsyn till de olika lokala förhållandena och få nära kontakt med fiskeriorganisationerna, vore avgjort att föredraga framför en stark centralorganisation. Länsstyrelsen tillstyrker sålunda en särskild fiskeristyreelse men av väsentligt mindre omfång än den av utredningen föreslagna.

Länsstyrelsen anför härefter, att utredningen icke synes ha ägnat någon uppmärksamhet åt en sådan fråga som fiskeristyreelsens förläggningssort. Lösbytes fiskeristyreelsen från lantbruksstyrelsen, upphäves den grund som hittills motiverat den centrala fiskerid administrationens bundenhet vid Stockholm. Den dominerande ställning som västkustfisket intager i förhållande till andra fisken inom riket och den centralpunkt för fiske, fiskhandel och fiskindustri som Göteborg utgör, synes länsstyrelsen utgöra fullgiltig anledning att förlägga fiskeristyreelsen dit. Länsstyrelsen erinrar också om att i Norge motsvarande ämbetsverk är förlagt till Bergen, som där i fiskerihänseende intager en ställning likartad med Göteborgs.

Förslaget att fiskeristyreelsen skulle förläggas till Göteborg framföres även av *länsstyrelsen i Skaraborgs län* och av *Svenska västkustfiskarnas centralförbund*. Detta förbund anser att fiskeristyreelsens förläggning till Göteborg är en förutsättning för att den skall kunna bli till den nytta utredningen åsyftat. Fiskets beslutande myndighet måste nämligen hålla så god kontakt

som möjligt med näringen och dess utövare på grund av fiskets struktur med många osäkra och oberäknliga faktorer och osäkerhetsmoment.

De fiskare- och fiskhandelsorganisationer som yttrat sig över utredningen tillstyrka med få undantag förslaget om inrättande av en fiskeristyrelse. Även *Svenska fiskevårdsförbundet*, *Föreningen statens fiskeritjänstemän* och *Föreningen Sveriges länsfiskeritjänstemän* tillstyrka förslaget.

Svenska västkustfiskarnas centralförbund anser, att fiskerinäringen bör erhålla en fullt självständig ställning i administrativt avseende och att förslaget i princip kan på det livligaste tillstyrkas.

Svenska fiskhandelsförbundet anser ej fisket vara av den storleksordning att handhavandet av dess frågor skulle erfordra upprättandet av ett särskilt ämbetsverk. För handelsns del ha enligt förbundets uppfattning ej försports några olägenheter med de nuvarande förhållandena. Förbundet framhåller vidare, att det måste betraktas som en brist i förslaget, att den av 1945 års fiskerikutredning ifrågasatta rådgivande nämnden icke upptagits i utredningens förslag. Det skulle enligt förbundet varit av den största betydelse för hela näringen, att representanter för dess olika grenar fått möjligheter att med den föreslagna fiskeristyrelsen diskutera näringens problem. Sistnämnda synpunkter delas av *Sveriges ångtrålares förening*, som tillstyrker det framlagda förslaget till central fiskeristyrelse under förutsättning att styrelsen kompletteras med ett fiskeriråd i någon form.

Enligt *Sveriges grossistförbunds* och *Sveriges färskfiskgrossisters riksförbunds* uppfattning kan definitiv ståndpunkt till frågan om central fiskeristyrelse icke tagas förrän 1945 års fiskerikutrednings utredningar och förslag kompletterats och reviderats bl. a. under beaktande av förbundens förslag att söka finna förenklade former för det statliga stödet åt fiskerinäringen.

Sveriges köpmannaförbund och de handelskammare, som avgivit yttrande i ärendet, med undantag av handelskamrarna i Gävle samt i Västerbottens och i Norrbottens län avstyrka förslaget.

Angående utredningens förslag att prisreglerings- m. fl. frågor skola omhändervhas av samma organ som i framtiden skall handha liknande frågor för jordbrukets vidkommande äro meningarna mycket delade, men majoriteten av de remissinstanser som yttrat sig över denna fråga tillstyrker förslaget. Flera enskilda organisationer förorda dock, att fiskeristyrelsen skall omhändervha dessa ärenden.

Ostkustfisk centralförening u. p. a. och *Svenska ostkustfiskarnas centralförbund* anse icke de skäl bärande som utredningen anfört för en sådan splittring av arbetsuppgifterna att ifrågavarande ärenden skulle handläggas av ett annat organ än fiskeristyrelsen. För behandlingen av dessa ärenden skulle enligt deras uppfattning ej krävas större utredningsapparat eller större expertis än som i varje fall måste finnas hos fiskeristyrelsen. Ett av skälen för att överflytta fiskeriärendena från lantbruksstyrelsen till fiskeristyrelsen har varit, framhålla organisationerna, att dessa ärenden härigenom skulle få en gentemot jordbruket mer fristående ställning. Utredning-

ens förslag innebär, att denna självständighet på ytterst viktiga punkter uppgives. Uppdelningen skulle också komma att medföra egendomliga konsekvenser. Medan sålunda frågor rörande prisreglering samt export och import av fisk skulle handläggas av jordbrukskommissionen skulle frågor rörande fångsternas distribution, beredning och avsättning handhavas av fiskeristyrelsen. Dessa olika led i fråga om fiskens avsättning gripa in i varandra, och det råder ett nära samband mellan den inhemska marknaden å ena samt export och import å andra sidan. Även om gränsdragningen måhända i många fall skulle komma att sakna större betydelse skulle dock, anse organisationerna, denna uppdelning av ärendena lätt kunna få stora verkningar genom att skapa osäkerhet och fördröja avgöranden, bortsett från ökat arbete och omkostnader för dem som skola handhava avsättningen av fisken.

I huvudsak samma synpunkter anföras av *Skånes fiskareförbund*, *Svenska insjöfiskarens centralförbund* och *Sydskustfisk, förening u. p. a.*

Svenska sydkustfiskarnas centralförbund och *Svenska fiskhandelsförbundet* säga sig ha svårt att inse, att en fiskeristyrelse under sådana former att den ej skulle handhava ifrågavarande uppgifter kunde ha så stor uppgift att fylla.

Utredningens förslag om en centralisering till fiskeristyrelsen av stadgefrågor tillstyrkes av några instanser men avstyrkes av lika många. Som grund för avstyrkande åberopas de olikartade lokala förhållandena, vilka kräva stor lokalkännedom. *Föreningen statens fiskeritjänstemän* påpekar, att en fiskestadga kräver ett vidlyftigt förarbete och att det knappast blir möjligt för någon tjänsteman i fiskeristyrelsen att hinna med sådana frågor över hela landet. Då dessutom distriktstjänstemännens lokalkännedom måste vara en värdefull tillgång, bör enligt föreningens mening fiskeristyrelsens befattning med stadgeärenden huvudsakligen vara av granskande eller fastställande natur.

Beträffande utredningens förslag att fiskeristyrelsen skall anställa kontrollörer för kontroll av beredning och inläggning av fisk ifrågasätter *lantbruksstyrelsen* om icke denna kontroll bör handhavas av det prisreglerande organet i likhet med vad fallet är på jordbrukets område.

Förslaget om en centraliserad handläggning av vissa mål och ärenden enligt vattenlagen m. m. har avstyrkts av det övervägande antalet instanser som upptagit frågan till behandling.

Enligt *lantbruksstyrelsens* uppfattning torde det vara uteslutet att en tjänsteman inom det centrala organet kan hinna med mer än en jämförelsevis ringa del av de ärenden varom här är fråga. Det övervägande antalet ärenden finge snart överlämnas till fiskeriintendenterna för yttrande på samma sätt som hittills. Styrelsen anser också att utredningen i alltför hög grad förbisett betydelsen av lokalkännedom för ett rätt bedömande av ifrågavarande ärenden. Emellertid anser *lantbruksstyrelsen* det väl motiverat, att fiskeriintendent, som finner speciella utredningar och undersök-

ningar erforderliga och vilka han ej har resurser att själv utföra, beredes möjlighet att efter hänvändelse till den centrala fiskerimyndigheten få sådana arbeten verkställda. För att så skall kunna ske synes centralorganet enligt lantbruksstyrelsens uppfattning böra förstärkas med en särskild befattningshavare.

Övriga instanser som avstyrka förslaget åberopa i huvudsak samma skäl som lantbruksstyrelsen. *Kopparbergs läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott* erinrar om dessa ärendens nära samhörighet med övriga fiskevårdsfrågor och *Föreningen statens fiskeritjänstemän* påpekar, att det skulle vara omöjligt för den föreslagne befattningshavaren att inställa sig vid alla de sammanträden med vattendomstolarna där hans närvaro vore erforderlig. Enligt föreningens åsikt bör emellertid en befattning inrättas för övervakning och kontroll av att utfärdade bestämmelser i dessa frågor iakttagas.

Svenska vattenkraftföreningen tillstyrker utredningens förslag såsom ändamålsenligt åtminstone i mer omfattande ärenden och ärenden av principiell natur. I ärenden som kunde behandlas mer rutinmässigt borde däremot intendenterna i regel avge yttrande.

Utredningens förslag angående fiskeristyrelsens befattning med kronans fiskevatten tillstyrkes i oförändrat skick eller med vissa ändringar i flertalet av de yttranden som behandlat frågan. De skäl som åberopas mot utredningens förslag äro i huvudsak desamma som åberopas mot förslaget att fiskeristyrelsen skall taga befattning med mål och ärenden enligt vattenlagen. Det framhålles sålunda att ärenden rörande kronans fiskevatten äro av lokal karaktär och därför böra handläggas av lokala myndigheter.

Lantbruksstyrelsen påpekar, att 90 å 95 procent av kronans vatten ligga inom de fyra nordligaste länen, varför det vore synnerligen olämpligt om dessa vatten skulle administreras från ett ämbetsverk i Stockholm. Härtill kommer, att sociala hänsyn i stor utsträckning måste tagas vid dispositionen av vattnen, vilket är ytterligare ett skäl för lokal behandling av sådana ärenden. Styrelsen föreslår, att det antingen inrättas en intendentstjänst för kronans vatten eller också, vilket styrelsen anser bättre, att intendenterna förvalta vattnen och att de två norrländska fiskeriintendentsdistrikten uppdelas på tre.

Domänstyrelsen framhåller, att förvaltningen av de till statens domäner hörande fiskevattnen så intimt sammanhänger med förvaltningen av styrelsens fastigheter i övrigt, att den icke utan stora olägenheter och merkostnader kan överlämnas åt annan myndighet. Styrelsen anser emellertid, att tillräckliga arbetsuppgifter skulle föreligga för den föreslagne tjänstemannen dels såsom samordnande i gemensamma frågor rörande kronovattens utnyttjande och vård och dels såsom rådgivande i fråga om skötseln av fiskevattnen å renbetesfjällen och ovan odlingsgränsen. För dessa vattens förvaltning finnes nämligen icke samma genomförda lokalorganisation som för de av styrelsen förvaltade vattnen.

Emot den föreslagna organisationen av fiskeristyrelsen ha vissa principiella invändningar gjorts. *Fiskeriintendenten i västerhavets distrikt* med vilken *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* instämmer samt *länsstyrelsen i Hallands län* förorda sålunda en fiskeristyrelse av väsentligt mindre omfattning än den av utredningen föreslagna.

Fiskeriintendenten i västerhavets distrikt och flera andra remissinstanser anmärka på den uppdelning av ärendena mellan byråerna som utredningen föreslagit och förorda, att uppdelningen sker allteftersom ärendena äro att hänföra till söt- eller saltvattensfisket. Intendenten anför som exempel på olämpligheten av den föreslagna uppdelningen, att frågor rörande maskstorleken i redskap för havsfiske och minimimått på havsfisk skulle komma att handläggas av den sötvattensbetonade fiskevårds- och fiskerättsbyrån.

Svenska insjöfiskarnas centralförbund förklarar sig icke hysa några sympatier för att insjöfiskets ekonomiska problem skola handhavas av en byrå som fiske- och handelsbyrån, där saltvattensintressena intaga en dominerande ställning.

Sveriges ångträlareförening och ytterligare några enskilda organisationer, vilka föreslå, att prisregleringsfrågor skola handhavas av fiskeristyrelsen, förorda, att denna kompletteras med ett rådgivande organ, sammansatt av representanter för fiskerinäringen, och samma åsikt uttalas av minoriteten i statens livsmedelskommission.

I övrigt framställas ändringsförslag beträffande vissa befattningar liksom också beträffande den föreslagna löneplaceringen.

Vad först angår den föreslagna överdirektörsbefattningen anser *statskontoret* skäl ej föreligga att hålla möjligheten öppen till personbyte och föreslår, att befattningen hänföres till löneplan B med placering i 2 lönegraden (Co 14). *Allmänna lönenämnden* finner det kunna övervägas, om icke en lönegradsplacering i C 9 (Cp 15) kunde vara tillfyllest för befattningen.

Eftersom den föreslagna administrativa byrån skall förestås av en tjänsteman i blott byrådirektörs ställning, bör den enligt *statskontoret* icke lämpligen benämnas byrå. *Allmänna lönenämnden* anser sig icke kunna tillstyrka, att en administrativ byrå inrättas, utan föreslår att ett särskilt kansli, direkt underställt verkschefen, inrättas med en förste byråsekreterare i 26 (29) lönegraden såsom föreståndare. Därjämte bör förslagsvis 2 500 kronor om året anslås till avlöning åt juridiskt biträde. Helt motsatt uppfattning uttalas av *lantbruksstyrelsen*, som anser det vara av synnerligen stor vikt, att chefen för den administrativa byrån är en verkligt dugande kraft. Då fiskeriärendena i stor utsträckning kräva medverkan av styrelsens administrativt skolade krafter och särskilt av chefen för administrativa byrån, anser styrelsen väl motiverat, att även chefen för denna byrå, som tillika skall handhava verkets kamerala uppgifter och personalärenden m. m., givas ställning såsom byråchef.

Som en följd av att *lantbruksstyrelsen* ej anser någon särskild befattningshavare inom fiskeristyrelsen böra handlägga frågor angående kronans fiskevatten, bör enligt styrelsens åsikt den av utredningen föreslagna byrådirektörsbefattningen i lönegrad Eo 26 (Ce 29) utgå. Däremot anser lant-

bruksstyrelsen, att i fiskeristyrelsen bör finnas en särskild befattningshavare med samma kompetens som fiskeriintendent, som skall bistå med särskilda undersökningar och utredningar i vissa svårare ärenden enligt vattenlagen. Denne befattningshavare, som tillika kunde komma att utgöra en allmän förstärkning av personalen hos fiskeristyrelsen, borde enligt lantbruksstyrelsens åsikt vara byrådirektör och placeras i lönegraden A 27 (Ca 30). Denne borde även kunna påläggas de arbetsuppgifter som utredningen avsett åt byråinspektören i lönegraden A 24 (Ca 27), och den sistnämnde skulle sålunda enligt lantbruksstyrelsens förslag kunna undvaras. Vidare finner sig lantbruksstyrelsen, som avstyrkt utredningens förslag, att marknadsundersökningar skola bedrivas av fiskeristyrelsen, icke övertygad om behövligheten av den utav utredningen föreslagna byrådirektörstjänsten på fiske- och handelsbyrån. Denna tjänst borde i stället sammanslås med den föreslagna byråinspektörstjänsten i lönegraden A 24 (Ca 27) till en byrådirektörstjänst i lönegraden A 27 (Ca 30). Till följd av dessa inskränkningar anser lantbruksstyrelsen även att antalet kontorsbiträden kan minskas till ett. Lantbruksstyrelsen påpekar, att den av utredningen föreslagna ökningen av antalet aspiranter kommer att bereda avsevärt större möjligheter till kvalificerad biträdes hjälp inom fiskeristyrelsen.

Statskontoret föreslår, att de två byrådirektörsbefattningarna för ärenden enligt vattenlagen och fiskets avsättningsförhållanden under benämningen förste byråinspektörer placeras i lönegraden A 26 (Ca 29).

Jämväl byrådirektörsbefattningen för kronans fiskevatten, vilken utredningen föreslagit placerad i lönegraden Eo 26 (Ce 29), bör enligt *statskontoret* tills vidare och i avbidan på erfarenheter angående arbetsuppgifternas omfattning och natur hänföras till högst lönegraden Eo 24 (Ce 27) — om befattningen överhuvud skall tillsättas.

Allmänna lönenämnden förordar, att de av utredningen föreslagna byrådirektörsbefattningarna i lönegraden A 28 (Ca 31) tills vidare och i avbidan på närmare erfarenheter inplaceras i 26 (29) lönegraden.

Beträffande de föreslagna två befattningarna såsom byråinspektörer i lönegraden A 24 (Ca 27) saknas enligt *statskontorets* mening skäl för högre placering än såsom byråassistenter i 21 (24) lönegraden.

För registrators- och kassagöromål, vartill utredningen föreslagit en befattning i lönegraden A 14 (Ca 18), är det enligt *statskontorets* åsikt tillräckligt med en befattning såsom kansliskrivare i lönegraden A 11 (Ca 15), medan *allmänna lönenämnden* icke har något att invända mot utredningens förslag i detta hänseende. Lönenämnden framhåller slutligen, att expeditionsvakttjänsten enligt tillämpade lönesättningsregler bör uppflyttas från föreslagna lönegraden A 5 (Ca 9) till lönegraden A 6 (Ca 10).

Föredraganden.

Såsom framgår av den nu lämnade redogörelsen har frågan om inrättandet av ett fristående centralt organ för främjande av fiskerinäringen och för handläggning av härmed sammanhängande ärenden varit aktuell vid

olika tillfällen. Fiskerinäringen har med åren erhållit en allt starkare utveckling, och dess betydelse för folkförsörjningen har ökat. Detta framstod med särskild tydlighet under de senaste krigsåren med de härunder föreliggande importsvårigheterna. Delvis som en följd av denna utveckling erfordras en utbyggnad av fiskeribyrån för att fiskeriärendena skola kunna på ett tillfredsställande sätt handläggas där.

Det svenska fisket utgöres dels av havs- och kustfiske och dels av insjöfiske. Strukturen på dessa fisken är mycket olika; det förra sysselsätter huvudsakligen yrkesfiskare och bedrivs med större båtar och värdefullare fångstredskap, medan det senare huvudsakligen bedrivs i mindre skala såsom binärings- och husbehovsfiske. Insjöfisket liksom en stor del av kustfisket i Östersjön är naturligt anknutet till jordbruket genom att rätten till detta fiske är nära förbunden med äganderätten till jorden. För detta fiskes vidkommande vore därför en fortsatt anknytning av den centrala förvaltningen till lantbruksstyrelsen naturlig. I åtskilliga remissyttranden har ju också denna samhörighet betonats.

Å andra sidan har med skärpa framhållits av åtskilliga remissinstanser och framför allt sådana med anknytning till havsfisket, att denna näringsgren är så självständig i förhållande till jordbruket att icke några skäl kunna åberopas för att den organisatoriskt skall sammanföras med detta. Dessa instanser påpeka också det olämpliga i att ärenden rörande fisket skola handläggas av lantbruksstyrelsen, vars ledamöter i allmänhet utses med hänsyn till jordbruket och där fisket därför måste komma att intaga en undanskymd ställning. Sistnämnda synpunkter synas mig böra tillmätas viss betydelse. Onekligen förhåller det sig så, att den del av fisket som här i landet bedrivs av yrkesmän kan sägas vara i huvudsak fristående från jordbruket i vad avser äganderättsförhållandena. Denna del av fisket utgör också en så stor och betydelsefull del av hela näringen, att det med hänsyn till dess intressen kan anses väl motiverat, att fisket erhåller ett eget centralt organ, som helt kan ägna sig åt att tillvarataga dess intressen och vars ledamöter utses med uteslutande hänsyn till fisket.

Farhågor ha uttalats för att fisket genom en sådan åtgärd skulle i alltför hög grad komma att bli centraldirigerat, i synnerhet som de lokala förhållandena med deras olika problem närmast skulld peka mot en utökning av den lokala administrationen och en minskning av den centrala. Någon väsentligt ökad central handläggning av fiskeriärenden skulle enligt min uppfattning icke vara till gagn för näringen. Av denna anledning har jag också ansett vissa modifikationer böra vidtagas i de av 1946 års utredning angående central fiskeristyreelse framlagda förslagen. Härigenom vinnes också att kostnaderna för inrättande av en särskild styrelse för fiskefrågornas handhavande kunna hållas inom en mera begränsad ram.

Tillskapandet av en särskild fiskeristyreelse kommer givetvis ändock att medföra vissa merkostnader. Som förut sagts torde det emellertid icke vara möjligt att utan en väsentlig utbyggnad av fiskeribyrån på ett tillfredsställande sätt handlägga fiskeriärendena inom lantbruksstyrelsen. De merkostnader som då uppkomma hänföra sig huvudsakligen till den administra-

tiva byrån, och dessa kostnader torde icke bliva så stora att de ej komma att uppvägas av de väsentliga fördelar för fiskerinäringen, som skulle följa med att den erhöle ett fristående administrativt organ.

Emellertid tillkommer ytterligare en viktig omständighet som talar för nödvändigheten av att inrätta en sådan styrelse. I enlighet med beslut av 1947 års riksdag angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitiken kommer det centrala förvaltningsorganet på jordbrukets område att ställas inför delvis nya och i varje fall mera omfattande uppgifter i framtiden, vilket torde komma att erfordra vissa organisatoriska omläggningar och förändringar. Chefen för jordbruksdepartementet har sålunda för avsikt att inom kort hemställa, att Kungl. Maj:t måtte framlägga förslag till riksdagen angående omorganisation av lantbruksstyrelsen, innebärande bland annat en sammanslagning av lantbruksstyrelsen och egnahemsstyrelsen. Därest detta förslag bifalles skulle lantbruksstyrelsen komma att utvidgas i sådan omfattning att det torde bliva nödvändigt för undvikande av en alltför stor och tyngande organisation, att därur söka utbryta de ärenden, som ej med nödvändighet måste hänföras dit. Det vore också att befara, att fiskeriärendena i en sådan styrelse skulle komma att intaga en tämligen undanskymd plats. Såväl ur lantbruksstyrelsens som ur fiskerinäringens synpunkt torde det under sådana förhållanden vara nödvändigt att upprätta en särskild central administration för fiskeriärenden. Ämbetsverket torde med hänsyn till att jag i det följande kommer att förorda att försöksväsendet på fiskets område anknytes här till böra benämnas fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. I första hand synas de uppgifter som för närvarande åvila lantbruksstyrelsens fiskeribyrå böra överföras till detta verk. Härjämte torde på fiskeristyrelsen böra ankomma vissa ytterligare arbetsuppgifter av produktions- och avsättningsbefrämjande art samt ärenden sammanhängande bland annat med yrkesutbildningen och utbildningen av fiskeritjänstemän. Vidare torde försöks- och forskningsverksamheten på fiskets område samt de uppgifter som för närvarande åligga fisketillsynsmyndigheten böra hänföras dit. Till sistnämnda frågor torde jag få återkomma i det följande.

På i huvudsak de av utredningen anförda skälen synes det mig däremot lämpligast att prisregleringsfrågor, frågor rörande auktorisation av fiskförsäljningsföreningar och försäljning av fisk samt frågor rörande export och import av fisk även i fortsättningen handläggas av samma organ som handhar motsvarande ärenden beträffande jordbrukets produkter. En viss splittring vid behandlingen av fiskeriärenden kan visserligen icke undgås genom en sådan uppdelning av desamma, men de nackdelar som därvid uppkomma torde väsentligt övervägas av fördelarna med en sådan anordning och kunna ju i varje fall icke bliva större för fiskets del än för jordbrukets. Om fiskeristyrelsen skulle handhava dessa frågor skulle en väsentlig utökning av dess personal vara ofrånkomlig, och åtskilliga befattningshavare skulle ha att ombesörja samma frågor som personalen i jordbrukskommissionen. Härvid skulle uppstå en dubbelorganisation,

vars fördelar säkerligen icke skulle motsvara de ökade kostnaderna. De farhågor som uttalats för att den frihet för fiskerinäringen i förhållande till jordbruket som åsyftats med inrättandet av fiskeristyrelsen skulle gå förlorad om prisreglerings- och andra härmed sammanhängande ärenden jämväl i framtiden handlades i den ordning som nu sker, det vill säga av det organ som handhar jordbrukets prisregleringar, synas mig vara i viss mån överdrivna och torde i varje fall icke vinna stöd av hittillsvarande erfarenheter. Såsom föreslagits av utredningen torde man emellertid böra förutsätta, att jordbruksorganets verksamhet i vad avser fisk bedrivs i nära samarbete med fiskeristyrelsen. Det torde jämväl böra övervägas, att i det organ, som enligt 1947 års riksdags beslut om riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitiken skall träda i livsmedelskommissionens ställe, bereda representation för fisket.

Ehuru såsom förut framhållits fiskeristyrelsens verksamhet torde bliva i huvudsak inriktad på åtgärder av produktionsbefrämjande natur och till stöd för fiskarebefolkningen i dess yrkesutövning, synes lämpligt att även sådana frågor rörande avsättning och marknadsförhållanden, vilka icke kunna hänföras till prisregleringarna, få ankomma på fiskeristyrelsen. Tvivelsutan föreligga härvidlag betydelsefulla uppgifter. I detta sammanhang må det vara tillfyllest att peka på betydelsen av en effektiv konsumentupplysning och förbättrade distributionsförhållanden för en ökning av avsättningsmöjligheterna i framtiden. De praktiska åtgärder som i detta syfte kunna ifrågakomma torde visserligen i fortsättningen som hittills komma att ombesörjas av näringsutövarnas egna organisationer. Den statliga medverkan som kan komma att erfordras synes dock lämpligen kunna förmedlas av fiskeristyrelsen.

Bland de nya uppgifter som ifrågasatts böra anförtros fiskeristyrelsen må till en början erinras om utfärdandet av stadgar för fiskevårdsföreningar. Många skäl synas mig tala emot en sådan centralisering. De lokala förhållandena kräva olika åtgärder i skilda delar av landet och ibland även på olika platser inom samma län. Med hänsyn härtill synes mig en till fiskeristyrelsen genomförd centralisering av stadgefrågor föga lämplig. Utarbetandet av dylika stadgar fordrar nämligen kännedom om de olika åtgärder som krävas i de såväl till läge som beskaffenhet vitt skilda fiskevattnen i landet och ombesörjes därför lämpligast av de lokala fiskeriorganen. Emellertid bör fiskeristyrelsen givetvis lämna råd och anvisningar i fall då så erfordras.

Utredningen har ansett att fiskeristyrelsen bör handhava de åtgärder som kunna komma att vidtagas för kontroll över beredning och inläggning av fisk. Såsom jag vid anmälan denna dag av förslag angående stödåtgärder för fisket framhållit torde frågan om införande av dylik kontroll böra ytterligare övervägas. I avvaktan härpå synes definitiv ställning ej heller böra tagas till spörsmålet huruvida fiskeristyrelsen eller annan myndighet lämpligen bör omhänderväsa sagda kontroll, även om övervägande skäl torde tala för det första alternativet.

Den av här berörda utredning föreslagna centraliseringen till fiskeristyrelsen av yttranden i mål och ärenden enligt vattenlagen har mött kritik i de däröver avgivna yttrandena. Det synes mig också lämpligast att dessa frågor i fortsättningen liksom hittills handhavas av fiskeriintendenterna. Härför talar framför allt den större lokalkännedom, som dessa tjänstemän besitta, och möjligheten för dem att lättare kunna verksäilla besiktning på platsen. Det torde ej heller vara möjligt för en befattningshavare inom fiskeristyrelsen att medhinna alla de utredningar som erfordras i dessa frågor eller att deltaga i alla sammanträden med vattendomstolar då dessa frågor handläggas. Några svårigheter för fiskeristyrelsen att giva intendenterna del av vunna rön på det område som här avses synas icke föreligga. Fiskeristyrelsen bör kunna låta utarbeta normer för beräkning av båt-nad, skada o. dyl., så att enhetliga principer kunna iakttagas vid avgivandet av yttranden. Hinder torde icke möta att, som för närvarande sker i viss utsträckning, annan tjänsteman än fiskeriintendent förordnas att i större mål och i ärenden av principiell natur avgiva yttranden. Skulle det visa sig att dessa ärenden i framtiden skulle få sådan omfattning, att en särskild tjänst kunde behöva inrättas härför, torde denna fråga få upptagas till förnyat övervägande.

Utredningen har vidare föreslagit, att inom fiskeristyrelsen skulle tillsättas en befattning, vars innehavare skulle utöva rådgivande verksamhet vid olika myndigheters förvaltning av kronans fiskevatten. Denna verksamhet ombesörjes till övervägande del av domänstyrelsen, som för närvarande har en särskild fiskerikonsulent anställd. Då någon olägenhet av denna ordning hittills icke förmärkts, synes mig anledning saknas att ändra på detta förhållande. Jag finner mig under dessa omständigheter icke kunna tillstyrka att en särskild befattning för kronans fiskevatten inrättas i fiskeristyrelsen.

I likhet med utredningen anser jag icke erforderligt, att fiskeristyrelsen utrustas med ett råd, bestående av representanter för olika grenar av fiskerinäringen. Emellertid torde en mera intim kontakt böra upprätthållas mellan fiskeristyrelsen och fiskerinäringens utövere än vad som skulle bli va fallet, om denna kontakt skulle upprätthållas uteslutande genom remisser till de olika organisationerna i speciella frågor eller genom sporadiskt återkommande personliga överläggningar. Såsom förut antytts har jag för avsikt att i det följande framlägga förslag om att undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område skall underställas fiskeristyrelsen. Bland annat med hänsyn härtill synes det mig lämpligt, att fiskeristyrelsen organiseras såsom ett styrelseverk i likhet med exempelvis skogsstyrelsen, och att däri vid sidan av överdirektören, vilken utövar ledningen av styrelsen, ingå fyra av Kungl. Maj:t förordnade representanter med sakkunskap på de skilda områden, som styrelsens verksamhet kommer att beröra. Genom en sådan organisation skulle de administrativa tjänstemännen få tillfälle till mera regelbundna överläggningar med yrkesutövarnas representanter, och dessa skulle beredas möjlighet att i fastare reglerad form framföra sina önskemål och förslag. Som ledamöter av styrelsen tor-

de, jämte överdirektören, böra ingå tre representanter för fiskarebefolkningen och en för fiskhandeln.

En stor del av fiskeristyrelsens arbetsuppgifter kommer med nödvändighet att avse rent administrativa frågor, vid vilkas avgörande representanter för de olika verksamhetsområdena icke synas ha någon funktion att fylla. Dessa böra i huvudsak endast deltaga i ärenden av större betydelse, särskilt författnings- och anslagsfrågor, viktigare organisationsfrågor samt principiella ståndspunktstaganden beträffande fisket. Avgörandet av andra frågor synes därför böra ankomma på verkschefen efter föredragning av cheferna för styrelsens byråer.

Då det är av vikt att såsom chef för fiskeristyrelsen kunna förvärva tillräckligt kvalificerad person torde chefen böra givas ställning såsom överdirektör med förordnande på viss tid, som regel sex år. I lönehänseende torde tjänsten i överensstämmelse med vad de sakkunniga förordat böra placeras i lönegraden Cp 17.

Som framgår av vad jag tidigare anfört är det icke min uppfattning, att fiskeristyrelsen skall handhava alla de ärenden utredningen avsett. På grund härav och på grund av att rådande förhållanden tvinga till den största återhållsamhet med statens utgifter, har jag i görligaste mån sökt reducera antalet befattningshavare hos styrelsen. Härtill har också bidragit en önskan att icke i alltför hög grad centralisera handläggningen av fiskeriärenden. Med hänsyn till arten och omfånget av de arbetsuppgifter, som i fortsättningen komma att åvila fiskeristyrelsen, torde dock en uppdelning på byråer bliva ofrånkomlig.

Beträffande arbetsfördelningen inom styrelsen har utredningen såsom tidigare framhållits förordat vissa ändringar i nu gällande ordning inom lantbruksstyrelsens fiskeribyrå i syfte att åstadkomma en naturligare uppdelning av ärendena. Givetvis kunna skäl anföras både för och mot såväl den nuvarande uppdelningen som den av utredningen föreslagna uppdelningen på en byrå för fiskevårds- och fiskerättsärenden och en för fiske- och handelsfrågor. Emellertid synes mig den bästa lösningen vara att bibehålla den nuvarande fördelningen på en byrå för sötvattensfisk- och en för saltvattensfiskärenden. Den närmare fördelningen av ärendena mellan de båda byråerna torde böra lämnas i instruktionen för fiskeristyrelsen, därvid i görligaste mån bör tillses, att ärenden av samma slag komma att handläggas på samma byrå, oavsett om de äro att hänföra till sötvattens- eller saltvattensfisket. Första byrån synes i enlighet med vad jag sålunda föreslagit böra benämnas byrån för saltvattensfisket och andra byrån byrån för sötvattensfisket.

Å vardera av de två nu nämnda fackbyråerna torde böra finnas en byråchef i lönegraden Ca 33. För byråcheferna böra gälla de av utredningen föreslagna kompetenskraven, nämligen att ha fullgjort vad som är föreskrivet för kompetens till fiskeriintendentstjänst samt att under minst fem år ha tjänstgjort å sådan befattning eller ock annorledes förvärvat omfattande praktisk erfarenhet i de ämnen som tillhöra fiskeriintendenternas verksamhet.

Utöver byråcheferna torde å vardera fackbyrån vidare böra finnas en byråinspektör i lönegraden Ce 27 för kvalificerat arbetsbiträde och för mera självständig handläggning av förekommande ärenden. Då, såsom framgår av mina förslag i det följande, jag i nuvarande läge icke anser mig kunna förorda en särskild undersöknings- och försöksanstalt för östersjöfisket, torde böra uppdragas åt byråinspektören å byrån för saltvattensfisket att tills vidare leda de undersökningar som bedrivs genom fartyget Eyrstrasalt. För dessa byråinspektörer torde böra gälla samma kompetensfordringar som för fiskeriintendenter.

Därjämte torde å en var av byråerna böra anställas ett kontorsbiträde.

Jämte de två fackbyråerna förslås en administrativ byrå inom fiskeristyrelsen skola inrättas. De rättsliga frågorna rörande fisket kunna mången gång vara mycket besvärliga och fiskeriärendena kräva i stor utsträckning medverkan av juridiskt-administrativt skolade krafter. Med hänsyn till de kamerala ärenden och personalärenden, som kunna uppkomma, synes det mig ofrånkomligt, att en administrativ byrå inrättas. Härtill kommer, att riksdagens revisorer i sin berättelse föreslagit årets riksdag, att förvaltningen av industriens fiskeavgifter skall handhavas av den centrala fiskerimyndigheten. Om detta förslag skulle bifallas, kommer fiskeristyrelsen att påläggas ytterligare arbetsuppgifter, vilka i huvudsak komma att åvila den administrativa byrån.

Å administrativa byrån synes böra placeras såsom chef en byrådirektör i lönegraden Ce 31. Desutom bör å administrativa byrån anställas en byråsekreterare i lönegraden Ce 24 och en amanuens. För registrators- och kassagöromål torde det vara tillräckligt att inrätta en kansliskrivartjänst i lönegraden Ce 15. Dessutom bör finnas ett kanslibiträde i lönegraden Ce 11, ett kontorsbiträde och en expeditionsvakt, vilken enligt tillämpade lönesättningsregler torde böra placeras i lönegraden Ce 10 i stället för av utredningen föreslagna Ce 9. Något vaktbiträde torde tills vidare icke vara erforderligt.

För de arbetsuppgifter som i samband med fisketillsynsmyndighetens inordnande i styrelsen komma att åvila styrelsen torde böra inrättas en särskild avdelning med i huvudsak den personaluppsättning som för närvarande finnes hos tillsynsmyndigheten. Jag torde emellertid senare få återkomma till denna fråga.

Jag torde slutligen i detta sammanhang få ingå på frågan om platsen för den föreslagna fiskeristyrelsens förläggning. I vissa yttranden har Göteborg förordats såsom lämplig förläggningsort. Enligt min uppfattning kan man emellertid icke bortse från att Göteborgs läge med hänsyn till östersjöfisket och större delen av insjöfisket är mindre lämpligt än Stockholms. Enligt föreliggande förslag komma vidare en icke oväsentlig grupp av ärenden rörande fisket, nämligen prisreglerings- och därmed sammanhängande frågor, att handläggas av ett annat organ, som kommer att ha sitt säte i Stockholm. Vidare avses, att statistiken rörande fisket även i fortsättningen skall omhänderhavas av statistiska centralbyrån. En nära kontakt mellan fiskeristyrelsen och dessa två institutioner torde vara önsk-

värd för att icke säga nödvändig för att fiskeristyrelsen skall kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina uppgifter. Man kan ej heller bortse från fördelarna av nära kontakt med övriga myndigheter och institutioner i Stockholm. Jag finner sålunda övervägande skäl tala för att fiskeristyrelsen förläggas till sistnämnda stad.

Genomförandet av förslaget om inrättande av en fiskeristyrelse och inordnande av fisketillsynsmyndigheten i denna förutsätter vissa ändringar i vattenlagen m. fl. författningar. Denna fråga torde i annat sammanhang få anmälas av chefen för justitiedepartementet.

II. Den lokala administrationen.

Nuvarande förhållanden.

Den lokala verksamheten på fiskets område inom länen utövas med undantag för Göteborgs och Bohus län av hushållningssällskapen med biträde och i viss utsträckning under uppsikt av de statliga fiskeriintendenterna. Verksamhetsområdena sammanfalla i stort sett med länsområdena. För verksamheten åtnjuta sällskapen statsunderstöd. Sällskapens fiskeriuppgifter handhavas i regel av särskilda fiskerinämnader eller motsvarande organ samt av anställda fiskeritjänstemän.

Ledamöterna i fiskerinämnaderna utses i regel av sällskapens förvaltningsutskott. Därjämte är fiskeriintendenten självskriven ledamot av nämnden men utan rätt att deltaga i besluten. I vissa fall ha intendenterna av förvaltningsutskottet utsetts till ledamöter av fiskerinämnader och deltaga då även i besluten. På många håll äro även länsfiskeritjänstemännen ledamöter av nämnderna eller i varje fall närvarande vid dess sammanträden, i regel såsom föredragande.

Statsbidrag till sällskapens verksamhet utgår för närvarande från det under nionde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget för fiskets befrämjande i de särskilda orterna, vilket för innevarande budgetår är upptaget med 125 000 kronor. Därav är ett belopp av 76 500 kronor avsett för avlöning av 33 fiskeritjänstemän och till deras resor i tjänsten. I årets statsverksproposition (nionde huvudtiteln, punkt 54) har förordats, att statsbidragen till nämnda tjänstemäns avlöningar och resor från och med nästa budgetår helt skola bestridas från anslagen till hushållningssällskapen.

Den rent statliga administrativa organisationen omfattar sju fiskeriintendenter med särskilda distrikt. Riket indelas beträffande fisket efter söt- och bräckvattensfisk i fem distrikt (söt- och bräckvattensdistrikten) samt beträffande fisket efter egentliga havsfiskar jämte fisket efter ål vid kusterna och i havet i två distrikt (kust- och havsdistrikten).

Utredningen.

Enligt utredningens uppfattning är den nuvarande lokala administrativa områdesindelningen icke fullt lämplig ur fiskets synpunkt. Utredningen förmenar, att för sötvattensfisket en administrativ indelning som utginge

från de särskilda vattenområdena eller flodområdena skulle te sig mer naturlig än den nuvarande indelningen efter hushållningssällskap. Ett flodområde, säger utredningen, faller ofta inom olika län och detta medför för närvarande, att fiskevårdsarbete och tillsynsverksamhet ofta icke bedrivs enhetligt och med hänsynstagande till förhållandena i flodsystemet i dess helhet. Skilda stadgebestämmelser kunna också vara utfärdade för samma område.

En administrativ indelning i enlighet med flodområdssystemet skulle enligt utredningen medföra, att minst omkring trettio administrativa områden skulle behöva finnas. Utredningen anser, att en sådan indelning skulle erbjuda stora fördelar i förhållande till den nuvarande, och föreslår, att den till att börja med, där så låter sig göra, prövas försöksvis. Vidare förordas, att fiskeristyrelsen erhåller i uppdrag att närmare utreda frågan och taga de initiativ till försök på området som kunna finnas påkallade.

Utredningen finner det önskvärt, att en fastare organisatorisk utbyggnad av den statliga och statsunderstödda administrativa verksamheten på fiskets område skapas. Här föreligger enligt utredningen en viss splittring, vilken särskilt givit sig tillkänna genom hushållningssällskapens självständiga befattning med fiskeriärenden. Deras verksamhet på fiskeriområdet har enligt utredningen ofta kommit att bliva undanskymd i förhållande till verksamheten på jordbrukets område. Vidare intaga fiskerinämnarna och motsvarande organ en rätt osjälvständig ställning och äro i anslagsfrågor och beträffande medelsförvaltning beroende av förvaltningsutskott och ombud, som utsetts med hänsyn till jordbrukets intressen. Sammansättningen av fiskerinämnarna har också på många håll ansetts vara alltför ensidig.

Enligt utredningens uppfattning tala starka skäl för att fiskerinämnarna, utan att direkt utbrytas ur sällskapen, så långt möjligt givas en självständig ställning inom sällskapen med närmare anknytning till den rent statliga administrationen, d. v. s. till fiskeriintendenterna och fiskeristyrelsen. Utredningen föreslår därför bland annat, att fiskerinämnarna och icke sällskapen skola stå som målsmän för åtgärderna på fiskets område, anställa och entlediga fiskeritjänstemän samt erhålla beslutanderätt i ekonomiska frågor och särskild medelsförvaltning. Utredningen förutsätter även, att under fiskerinämnarna skola läggas sådana anstalter för fiskodling m. m. vilka för närvarande disponeras av sällskapen.

Vad angår fiskerinämnarnas sammansättning innebär utredningens förslag, att fiskeristyrelsen skulle utse ordförande. Av ledamöterna skulle två utses av sällskapets ombud eller förvaltningsutskott och två av landstinget. Vederbörande fiskeriintendent skulle vara självskriven ledamot i fiskerinämnad och skulle äga att i sådan egenskap få sin mening antecknad till protokollet men icke att deltaga i besluten. Vidare skulle domänstyrelsen äga tillsätta en ledamot av fiskerinämnad inom Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län samt vederbörande länsstyrelse en ledamot av fiskerinämnad inom de båda sistnämnda länen.

Dessutom borde enligt utredningen fiskerinämnad vara skyldig att ställa

sig till efterrättelse de föreskrifter rörande verksamheten som fiskeristyrelsen kunde finna lämpligt meddela.

Utredningen erinrar om att enligt dess förslag ärenden enligt vattenlagen i fortsättningen skulle handhavas av fiskeristyrelsen, och framhåller, att även större stadgefrågor i framtiden avses att handläggas av den centrala myndigheten. Härigenom skulle fiskeriintendenterna få tid att ägna sig åt mera rent fiskevårdande frågor. Denna omläggning av arbetsuppgifterna anser utredningen medföra, att till en början en av de fem intendentsbefattningarna på sötvattensområdet kan indragas. Om så sker måste gränserna mellan distrikten ändras, och utredningen föreslår, att de nya gränserna skola följa vattendelarna, detta särskilt med hänsyn till en eventuell framtida reglering av de lägre administrativa enheterna för fisket till att avse flodområden i stället för hushållningssällskapens områden.

I samband därmed föreslår utredningen även en omreglering med hänsyn till kust- och havsfisket så, att i fortsättningen allt fiske, således även fisket efter bräckvattensfisk, vid kusterna med undantag av kusterna i Norrbottens och Västerbottens län hänföres till kust- och havsfiskedistriktet. Det har nämligen enligt utredningen visat sig förenat med vissa olägenheter i fråga om kompetensdragningen, att fisket efter bräckvattensfisk vid kusterna varit hänfört till sötvattensdistrikten. Kustfisket inom Norrbottens och Västerbottens län föreslås överfört till sötvattensdistriktet, enär fisket utanför kusterna av nämnda län är av sådan natur att det utan olägenhet kan administreras gemensamt med sötvattensfisket. Härigenom skulle Österhavets distrikt, som sträcker sig från gränsen mot Finland till gränsen mellan Blekinge och Kristianstads län och visat sig alltför tungarbetat för en intendent, i motsvarande mån kunna minskas. De nuvarande fem sötvattensdistrikten skulle uppdelas på fyra distrikt.

I fråga om löneställningen för länsfiskeritjänstemännen anser sig utredningen icke kunna närmare angiva vilken placering som bör tillämpas. Utredningen framhåller emellertid, att den i lantbruksstyrelsens utredning den 28 juni 1945 angående omorganisation av hushållningssällskapen föreslagna löneställningen (A 13) synes för låg med hänsyn till de anspråk, som numera måste ställas på dessa befattningshavare.

Yttrandena.

Utredningens förslag beträffande fiskerinämnernas frigörande från hushållningssällskapen avstyrkes av det övervägande antalet av de remissinstanser som upptagit denna fråga till behandling.

Statskontoret erinrar i sitt yttrande om de av 1944 års riksdag godkända riktlinjerna för hushållningssällskapens framtida verksamhet samt anför, att sällskapens befattning med fiskerifrämjande åtgärder med den av utredningen föreslagna anordningen praktiskt taget komme att upphöra. Huruvida en sådan utveckling kunde anses önskvärd förefölle statskontoret tveksamt, och ämbetsverket kunde i vart fall icke i nuvarande läge tillstyrka utredningens förslag till nämndernas organisation.

Lantbruksstyrelsen understryker utredningens uttalande, att det ofta för-

hållit sig så, att verksamheten på fiskeriområdet kommit att hos hushållningssällskapen bliva undanskynd av verksamheten på jordbrukets område. Lantbruksstyrelsen kan emellertid ej finna, att det kan vara lyckligt att tillgripa så vittgående medel som utredningen föreslagit. Styrelsen anser sig tvärtom ha anledning befara, att fisket skulle komma i ett sämre läge om fiskerinämnarna skulle frigöras från sällskapen, och kan därför icke godtaga utredningens förslag.

I flera yttranden framhålles, att sällskapen ingalunda torde vara villiga att överlämna den ekonomiska verksamheten och ansvaret i vad avser sällskapens fiskodlingsanstalter till nämnder, i vilka sällskapen långt ifrån ha majoritetsställning. Det anses också, att nämnderna skulle bliva alltför mycket beroende av fiskeristyrelsen.

Utredningens förslag att landstingen skola tillsätta två ledamöter i nämnderna väcker också kritik hos nästan alla remissinstanser. Detta ställningstagande motiveras med att landstingen även skola utse representanter i förvaltningsutskotten, varjämte det i vissa yttranden framhålles, att landstingen hittills visat föga intresse för fisket.

Beträffande frågan om inrättande av fiskerinämnader för Vättern, Mälaren och Hjälmaren anse samtliga instanser, som yttrat sig i saken, att detta är av behovet påkallat och flera påpeka, att den nuvarande ordningen inverkar menligt på fisket i dessa sjöar. *Föreningen statens fiskeritjänstemän* anser, att en konsulent bör tillsättas för en var av sjöarna.

Vad beträffar frågan om ändring av gränserna för de distrikt som numera omfatta hushållningssällskapens verksamhetsområden så att distrikten skulle avse flodområden äro meningarna olika i norra och södra delen av landet. I norra delen är man intresserad av en sådan gränsdragning och tillstyrker att försök göres därmed, medan man i sydligare delarna av landet är bestämd motståndare till flodområdesindelningen. De motiv som anföras däremot äro dels att fiskeriförhållandena i nedre delen av våra floder och åar som regel äro helt olikartade mot förhållandena i de sjöar och sjösystem där floderna och åarna ha sina källor och dels de betydande olägenheter, som skulle uppstå för distriktstjänstemännen genom att de skulle få att göra med två eller flera länsstyrelser, lantmäterikontor och hushållningssällskap. Den meningen uttalas också, att det är fördelaktigt för fiskodlingen att verksamheten omfattar flera vattensystem.

Utredningens förslag att minska antalet fiskeriintendentdistrikt möter ett enhälligt motstånd hos det 30-tal instanser som yttrat sig i frågan. I åtskilliga yttranden föreslås i stället, att de två norrlandsdistrikten uppdelas på tre distrikt och att Österhavets distrikt uppdelas på två.

Föreningen statens fiskeritjänstemän påpekar, att den avlastning som skulle ske av intendenternas arbetsbörda genom att vissa ärenden överflyttades till fiskeristyrelsen skulle komma att motverkas av en ökning av arbetsbördan genom den föreslagna indragningen av ett intendentsdistrikt. Man frågar sig då, säger föreningen, hur detta förslag skall kunna medföra den intensifiering av den statliga verksamheten i fiskevårdande syfte som

utredningen talat om. Föreningen avstyrker likaledes förslaget att överföra hela kustfisket till havsfiskeintendenterna. Olägenheterna med det nuvarade systemet kunna anses synnerligen obetydliga och borde i stället kunna undanröjas med klarare instruktioner angående fördelningen av de administrativa ärendena på söt- respektive saltvattensintendenterna. Samtidigt tillstyrker föreningen den föreslagna minskningen av Österhavets distrikt.

Föredraganden.

På förslag av Kungl. Maj:t har 1944 års riksdag uppdragit riktlinjerna för hushållningssällskapens framtida verksamhet på fiskeriområdet, innebärande bland annat att frågor rörande fiskets främjande jämväl framdeles skola handhavas av sällskapen genom särskilda fiskerinämnder, med rätt för sällskapen att, efter lantbruksstyrelsens medgivande, överlåta större eller mindre del av sin verksamhet på ifrågavarande område på en självständig fiskaresammanslutning i stället för en fiskerinämnd. Det av utredningen nu framlagda förslaget beträffande fiskerinämndernas sammansättning och inordnande under fiskeristyrelsen synes mig innebära ett avsteg från de riktlinjer som sålunda uppdragits. Må vara att fortfarande vissa brister på sina håll vidlåda sällskapens verksamhet till fiskerinäringens fromma, men dessa brister torde icke motivera ett så långtgående förslag till lösande från hushållningssällskapen av fiskerinämnderna som utredningen framlagt. De flesta hushållningssällskap torde nedlägga stora kostnader och mycket arbete till fiskets främjande och motsatsen torde höra till undantagen. I de fall där fiskerinäringen blivit tillbakasatt, lärer rättelse kunna vinnas med mindre ingripande åtgärder än utredningen föreslagit.

Hushållningssällskapen synas sålunda åtminstone tills vidare böra genom särskilda fiskerinämnder handhava frågor rörande fiskets främjande, men med rätt för sällskapen att efter fiskeristyrelsens hörande överlåta större eller mindre del av sin verksamhet på ifrågavarande område på en självständig fiskaresammanslutning i stället för en fiskerinämnd. Upprättandet av en fiskerinämnd eller fiskeriärendenas överlåtande på en fiskaresammanslutning torde dock böra vara obligatoriskt och utgöra en förutsättning för erhållande av statsbidrag till fiskets främjande. Ledamöterna i nämnden synas böra utses på sätt föredragande departementschefen föreslagit i sitt uttalande vid avlåtande av propositionen i ämnet till 1944 års riksdag (nr 172/1944). Enligt nämnda uttalande skola fiskerinämnds ledamöter utses av hushållningssällskapets förvaltningsutskott. I Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens läns nämnder skall domänstyrelsen tillsätta en ledamot, och i en var av Västerbottens och Norrbottens läns nämnder skall ingå en av länsstyrelsen utsedd representant för lappväsendet. I varje nämnd skall vederbörande fiskerintendent ingå såsom självskriven ledamot. Dessutom torde böra föreskrivas, att vederbörande länsfiskeritjänsteman skall vara sekreterare i nämnden. Föreskrifter synas också böra meddelas rö-

rande fiskerinämnnds sammansättning, så att garantier erhållas för att yrkesfiskarena bliva i erforderlig utsträckning representerade.

Till främjande av fisket i Vänern, Vättern, Hjälmaren och Mälaren må tillsättas särskilda nämnder, därest de hushållningssällskap som gränsa till sjöarna så önska. I enlighet med vad lantbruksstyrelsen tidigare föreslagit synes Kungl. Maj:t efter framställning av sällskapen kunna meddela närmare bestämmelser angående dylika nämnder. Samma förhållande torde böra gälla, därest hushållningssällskapen inom ett flodområde skulle vilja på en särskild nämnd överlåta de fiskefrämjande åtgärderna beträffande ett bestämt flodsystem. Därigenom skulle erfarenheter kunna vinnas, vilka kunde tjäna till ledning för avgörande av frågan huruvida indelningen efter flodområde vore för fisket lämpligare än indelningen efter hushållningssällskapens gränser.

Redan tidigare har jag uttalat den åsikten, att fiskeriintendenterna liksom hittills böra omhänderhava stadgefrågor och i flertalet fall avgiva yttrandet i vattenmål, som beröra fisket. Därav följer också att någon minskning av antalet fiskeriintendentsdistrikt icke synes böra förekomma. Dock torde gränserna för distriktet böra ändras i så måtto, att kustfisket inom Norrbottens och Västerbottens län överföres från österhavets distrikt till övre norra distriktet. Någon förändring i övrigt av fiskeriintendenternas ställning torde icke böra förekomma.

Vad slutligen angår länsfiskeritjänstemännen har jag för avsikt att hos Kungl. Maj:t hemställa om bemyndigande att tillkalla särskilda sakkunniga för att utreda frågan om deras utbildning. Intill dess denna fråga blivit avgjord torde böra anstå med reglering av deras löner.

III. Undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område m. m.

Nuvarande förhållanden.

För sötvattensfiskets del bedrives den statliga undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område av den lantbruksstyrelsens fiskeribyrå direkt underställda undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket å Lovön. Föreståndare för denna anstalt är, såsom tidigare nämnts, föredraganden på sötvattensfiskavdelningen i lantbruksstyrelsens fiskeribyrå.

Under lantbruksstyrelsen lyda vidare statens fiskodlingsanstalter vid Älvkarleby i Uppsala län, Borenhult i Östergötlands län, Mörrum i Blekinge län och Kvarnbäcken i Jämtlands län, fiskeriförsöksstationen vid Kälarna i Jämtlands län och ålyngeluppsamlingsstationen vid Trollhättan.

På havsfiskets område upprätthålles den praktiskt-vetenskapliga undersöknings- och försöksverksamheten dels i begränsad utsträckning av lant-

bruksstyrelsens fiskeribyrå genom undersökningsfartyget Eyrstrasalt och dels av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, vars verksamhet helt bekostas av statsmedel, men som är organisatoriskt fristående i förhållande till lantbruksstyrelsen. För undersökningarna disponerar kommissionen i viss utsträckning undersöknings- och bevakningsfartyget för havsfiskets behov (Skagerak), som står under inseende av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län och även användes för andra fiskeriändamål. Efter samråd med hydrografisk-biologiska kommissionen meddelar länsstyrelsen föreskrifter om fartygets användning.

Den statliga undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område bedrivs sålunda för närvarande dels inom fiskerid administrationen med lantbruksstyrelsen såsom chefsmyndighet och dels av hydrografisk-biologiska kommissionen.

Kommissionen är uppdelad på tre avdelningar, nämligen den hydrografiska, den biologiska och den fiskeritekniciska. De biologiska och fiskeritekniciska avdelningarna äro förlagda till havsfiskelaboratoriet i Lysekil och den hydrografiska avdelningen till laboratoriet för havshydrografi å Bornö.

Beträffande den fiskeritekniciska avdelningen torde avsikten vara, att denna skall upplösas och dess arbetsuppgifter övertagas dels av det institut för konserveringsforskning, som enligt beslut av 1946 års riksdag skall inrättas med stöd av allmänna medel, och dels av Svenska textilforskningsinstitutet.

Utredningen.

Utredningen föreslår en utvidgning av undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område, åsyftande bl. a. inrättandet av ett särskilt laboratorium för ostkustfisket. Med hänsyn till det nära sambandet i fråga om forskningsuppgifter och metoder m. m. mellan de olika anstalterna, speciellt vad avser anstalterna för kust- och havsfisket, föreligger enligt utredningen ett behov av att samordna deras verksamhet. Denna samordning kan emellertid, hävdar utredningen, svårligen genomföras om undersökningarna i fråga om det egentliga havsfisket fortfarande skola bedrivas självständigt och utan direkt inflytande från fiskeristyrelsens sida. En närmare anknytning till den centrala administrativa myndigheten är enligt utredningens uppfattning nödvändig för att bereda denna tillfälle och möjlighet att nära följa och i erforderlig utsträckning dirigera undersöknings- och försöksverksamheten.

För att uppnå dessa syften föreslår utredningen dels en omorganisation av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen och dels att fartyget Skagerak underställes fiskeristyrelsen.

Beträffande kommissionen förutsätter utredningen, att kommissionens fiskeritekniciska avdelning kommer att upphöra. Intill dess så sker torde emellertid medel få beräknas till avdelningens verksamhet, och denna bör enligt utredningen stå under fiskeristyrelsens inseende.

Kommissionens hydrografiska avdelning, vars undersökningar enligt utredningen delvis äro mera teoretiskt lagda och utan direkt samband med fisket, anser utredningen icke böra föras in under fiskeristyrelsen utan inordnas under någon lämplig institution, förslagsvis Göteborgs högskola, därvid avdelningens undersökningar närmast böra ledas av professorn i oceanografi därstädes.

Kommissionens biologiska avdelning och havsfiskelaboratoriet i Lysekil föreslås däremot böra underställas fiskeristyrelsen. De hydrografiska undersökningar, som stå i direkt samband med de fiskeribiologiska undersökningarna på havsfiskets område och erfordras för dessa, anser utredningen i fortsättningen utan större svårighet kunna utföras vid havsfiskelaboratoriet.

Utredningen framhåller, att ett genomförande av dessa förslag skulle innebära, att svenska hydrografisk-biologiska kommissionen icke skulle fortbestå såsom huvudman för någon forsknings- och försöksverksamhet. Emellertid anser utredningen ett behov föreligga av ett organ för åstadkommande av samarbete med den vetenskapliga forskningen på angränsande områden och för uppehållande av kontakten med yrkesfiskarna och föreslår, att kommissionen ombildas till ett sådant organ. Dess verksamhet borde då utsträckas till all forsknings- och försöksverksamhet på fiskets område och skulle även främja samarbetet med den hydrografiska forskningen.

Beträffande *fartyget Skagerak* föreslår utredningen, att detta underställes fiskeristyrelsen i likhet med fartyget *Eystrasalt*. Härigenom skulle hela statens verksamhet till fiskets gagn samlas under en central administration och största möjliga planmässighet vinnas på undersöknings- och försöksverksamhetens område.

Utredningen framhåller emellertid, att *Skagerak* förutom för verkställande av hydrografisk-biologiska undersökningar även användes för sillrekognosceringar, för isbrytning och bogsering genom is, företrädesvis för hjälp åt västkustfiskarna, samt för tillsyn och bevakning av Sveriges havsfisken. Med hänsyn till att samtliga dessa uppgifter medföra, att fartygets verksamhet huvudsakligen kommer att förläggas till haven västerut, bör fartyget enligt utredningens mening i viss utsträckning administreras från Göteborg, som fortfarande skulle vara dess stationsort. För sådant ändamål bör fiskeristyrelsen utse ett ombud, som skall fullgöra de bestyr rörande fartyget som icke lämpligen kunna fullgöras centralt av fiskeristyrelsen. Enär fiskeriintendenten i västerhavets distrikt i stor utsträckning måste befinna sig på tjänsteresor och ombudet bör vara lätt anträffbart, föreslår utredningen, att därtill utses någon tjänsteman vid länsstyrelsen i Göteborg, som för uppdraget skulle äga uppbära ett arvode av förslagsvis 1 000 kronor om året.

Utredningen, som anser det uppenbart, att personalen vid havsfiskelaboratoriet i Lysekil är alldeles otillräcklig, föreslår, att denna personal ökas med tre laboratorer, tre assistenter och ett tekniskt biträde. Av labo-

ratorerna skall dessutom enligt utredningens förslag en vara föreståndare för anstalten. Vidare avses, att behovet av assistenter skall täckas med befattningshavare, som icke äro knutna till någon särskild anstalt.

Utredningen framhåller emellertid, att dess förslag om utökning av personalen icke kan realiseras omedelbart på grund av lokalbrist. Den föreslår visserligen, att en tillbyggnad till laboratoriebyggnaden uppföres så snart som möjligt. Denna har kostnadsberäknats till cirka 120 000 kronor. Intill dess tillbyggnaden uppförts bör dock enligt utredningen så snart som möjligt anställas två nya laboratorer, varjämte en assistent bör finnas tillgänglig för anstaltens behov. För denna personal har utredningen räknat med möjlighet att hyra lokaler i Lysekil. Skulle det visa sig omöjligt att hyra lokaler anser utredningen, att nödortfoga arbetsplatser skulle kunna beredas de tre befattningshavarna i den nuvarande byggnaden. Denna anordning anses motiverad av att en utökning av forskarstaben vid laboratoriet bör komma till stånd så snart som möjligt.

Utredningen framhåller, att verksamheten vid anstalten i Lysekil kommer att bidraga till lösandet av vissa problem av betydelse även för fisket i Östersjön och Bottniska viken. Därutöver föreligger emellertid enligt utredningen behov av en anstalt, som kan ägna sig åt de för ostkustfisket mera speciella frågorna, och till vilken fartyget Eystrasalts verksamhet skulle kunna knytas. Framför allt frågor i samband med fisket efter strömming kunna icke lämpligen behandlas vid en till västkusten förlagd anstalt. Utredningen föreslår därför, att en särskild anstalt inrättas för ostkusten. Denna bör närmast utgöra en komplettering för ostkustens vidkommande av anstalten vid västkusten och bör ha mindre omfattning än denna. Personalen på denna anstalt föreslås skola utgöras av en föreståndare och en laborator, båda biologer, samt ett tekniskt biträde.

För undvikande av kostnaderna för nybyggnad och administration för en så liten anstalt föreslår utredningen, att den förlägges i anslutning till anstalten för sötvattensfisket å Lovön, varigenom åtskilliga kostnader skulle bliva gemensamma för de båda anstalterna. Lovöanstalten är även så belägen vid Mälaren, att Eystrasalt kan gå upp till densamma.

Emellertid erfordras för en gemensam förläggning en utbyggnad av Lovöanstalten. Intill dess denna kommit till stånd anser utredningen, att endast en laborator och ett tekniskt biträde böra anställas, vilka skulle kunna beredas erforderliga arbetslokaler inom fiskeristyrelsen.

Utredningen föreslår en utökning av personalen vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket. I avvaktan på den utvidgning av lokalerna som i samband härmed skulle bliva erforderlig böra enligt utredningens mening en laborator utöver de två nu verksamma och två tekniska biträden anställas.

Utredningen föreslår vidare, att för varje anstalt skall finnas en föreståndare, vartill skulle utses någon av de vid anstalten anställda laboratorerna. Dessa föreståndare liksom fackbyråcheferna i fiskeristyrelsen skola äga rätt att deltaga i överläggningarna inom den ombildade svenska hydrografisk-biologiska kommissionen utan att dock vara ledamöter av denna.

Personal- och anslagsfrågor rörande de olika anstalterna böra enligt utredningen ankomma på fiskeristyrelsen, därvid lämpligen vederbörande föreståndare kunde inträda såsom föredragande i ärenden rörande hans anstalt.

Beträffande lönegradsplaceringen för föreståndarna för de olika anstalterna anser utredningen, att denna bör vara högre än för laboratorerna, samt föreslår, att föreståndarna för havsfiskelaboratoriet i Lysekil och anstalten för sötvattensfisket placeras i lönegrad A 29 (Ca 32). Föreståndaren för laboratoriet för ostkustfisket anses däremot med hänsyn till denna anstalts mindre omfattning kunna placeras i lönegrad A 28 (Ca 31). Laboratorerna föreslås placerade i lönegrad A 27 (Ca 30).

Härjämte har i utredningen framlagts vissa förslag angående lönegradsplaceringen för försöksanstalternas biträdespersonal.

Yttrandena.

Samtliga instanser som upptaga undersöknings- och försöksverksamheten till behandling tillstyrka livligt en utbyggnad av denna verksamhet.

Beträffande svenska hydrografisk-biologiska kommissionens och fartyget Skageraks ställning äro meningarna delade. *Lantbruksstyrelsen, statskontoret* och *Föreningen statens fiskeritjänstemän* tillstyrka, att kommissionen inordnas under fiskeristyrelsen, medan *länsstyrelserna i Göteborgs och Bohus län* och *Älvsborgs län*, *Hallands läns hushållningssällskap*, *fiskerintendenten i västerhavets distrikt* och *svenska hydrografisk-biologiska kommissionen* kraftigt motsätta sig detta.

Kommissionen har i ett utförligt yttrande bemött utredningens motive-ring för ett inlemmande av densamma i fiskeristyrelsen. Kommissionen hänvisar bland annat till de synpunkter, som kommissionen framförde mot det av 1936 års utredning förordade inordnandet av kommissionen under en central fiskerimyndighet. Kommissionen anser dessa synpunkter fortfarande äga aktualitet, samt anför ytterligare omständigheter, som enligt kommissionens uppfattning tala mot utredningens förslag. Det främsta skälet för avstyrkandet är, att det nödvändiga intima samarbetet mellan biologisk forskning och havshydrografi, som försiggår mellan kommissionens biologiska och hydrografiska avdelningar, skulle gå förlorat om de båda avdelningarna skildes i organisatoriskt hänseende. Utan fortsatt intim samverkan mellan dessa avdelningar kan Sverige enligt kommissionens uppfattning icke fullgöra sina internationellt åtagna förpliktelser med avseende å hydrografisk-biologiska undersökningar. Dessa internationella undersökningar ha sådan betydelse för det svenska havsfisket, att redan denna omständighet enligt kommissionens uppfattning borde utesluta varje tanke på att upplösa kommissionen med dess ställning såsom det sammanhållande organet mellan landets egna vetenskapsmän och de utländska forskarna.

Kommissionen vänder sig vidare mot utredningens uppfattning, att de

hydrografiska undersökningarna skulle vara mer teoretiskt lagda och utan samband med fisket samt att sådana undersökningar, i den mån de stode i direkt samband med de fiskeribiologiska undersökningarna på havsfiskets område och erfordrades för dessa, skulle utan större svårighet kunna utföras vid havsfiskelaboratoriet i Lysekil. Kommissionen framhåller, att även om enklare hydrografiska göromål kunna utföras å havsfiskelaboratoriet, tydningen av dessa resultat ofta kräver specialkunskaper. Vidare är havsbiologien, så snart man kommer in på de i specifik mening hydrografiska frågeställningarna, uteslutande hänvisad till de högt kvalificerade vetenskapsmän, som hittills utfört de hydrografiska undersökningarna.

Kommissionen erinrar också om att forskningsverksamheten inom andra områden ej är underställd centraladministrationen och att de nya forskningsinstitut som numera på olika områden inrättas ej heller inordnas i denna.

Beträffande fartyget Skageraks ställning anser kommissionen utredningens förslag, att fartyget i viss utsträckning skulle administreras från Göteborg, icke vara tillfyllest för att i skilda situationer få till stånd ett snabbt avgörande. Kommissionen avstyrker sålunda bestämt förslaget att underställa fartyget fiskeristyrelsen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län instämmer till alla delar i vad kommissionen anfört såväl beträffande kommissionens som Skageraks ställning samt tillägger, att länsstyrelsen icke kan biträda utredningens mening, att tillsyn och handhavande av fartyget skulle utgöra en för länsstyrelseverksamhet främmande uppgift.

Göteborgs högskola förklarar sig i avsaknad av naturvetenskaplig fakultet icke kunna övertaga ansvaret för en naturvetenskaplig institution som hydrografiska anstalten på Bornö utan föreslår, att, därest utredningens förslag skulle vinna bifall, denna i stället omhändertages av Oceanografiska institutet.

Föreningen statens fiskeritjänstemän riktar uppmärksamheten på den naturvetenskapliga forskningskommitténs betänkande rörande den marinbiologiska forskningen (SOU 1946: 77). Däri föreslås bland andra en marinbiologisk kommission, som skall administrera ett nytt forskningsfartyg. Det synes föreningen lämpligt, att den nuvarande hydrografisk-biologiska kommissionen i stället för att anknytas till den fiskeribiologiska forskningen ombildas till ett samarbetsorgan för den oceanografiska och marinbiologiska grundforskningen och därvid också övertager administrationen av det föreslagna nya fartyget.

Utredningens förslag att förlägga laboratoriet för ostkustfisket till Lovön möter motstånd hos de instanser, som avgivit yttrande i frågan. Enligt samstämmiga uttalanden av bland andra *lantbruksstyrelsen*, *svenska hydrografisk-biologiska kommissionen* och *Föreningen statens fiskeritjänstemän* bör laboratoriet för ostkustfisket icke förläggas till Lovön utan bör, om det ej kan erhålla egna lokaler vid Östersjön, placeras i samband med havsfiskelaboratoriet på västkusten.

Beträffande löneställningen för föreståndarna för de olika anstalterna anse *lantbruksstyrelsen* och *Föreningen statens fiskeritjänstemän*, att de böra jämföras med föreståndarna för statens rättskemiska laboratorium, centrala frökontrollanstalten och statens lantbrukskemiska anstalt samt placeras i lönegraden A 30 (Ca 33). Om föreståndaren för laboratoriet för ostkustfisket skall ha lägre lön än de övriga föreståndarna bör han placeras i lönegraden A 29 (Ca 32).

Allmänna lönenämnden anser, att man ej nu bör taga ställning till frågan om inrättandet av befattningen som föreståndare för laboratoriet för ostkustfisket.

Statskontoret anser, att den tjänsteman vid länsstyrelsen i Göteborg som skall handhava de omedelbara administrationsbestyren med Skagerak ej bör äga uppbära särskilt arvode härför.

Slutligen finner *svenska hydrografisk-biologiska kommissionen* det nödvändigt med en utökning av den hydrografiska avdelningen med ytterligare en laborator, en assistent och ett tekniskt biträde, varjämte den nuvarande deltidsanställda assistenten borde bli heltidsanställd.

Föredraganden.

Att såsom utredningen föreslagit direkt inordna försöksverksamheten under den centrala fiskerimyndigheten förefaller mig av delvis samma skäl som framkommit i yttrandena ytterst tveksamt. Enligt min uppfattning är det nödvändigt att i en dylik verksamhet sörja för en betydande rörelsefrihet och samtidigt bereda möjlighet till kontinuerlig kontakt med näringsens utövare och vetenskapsmän inom närliggande forskningsgrenar, vilket svårigen kan uppnås i en byråkratisk organisation.

Med denna utgångspunkt synas mig två olika alternativ erbjuda sig för den framtida organisationen av fiskets försöks- och undersökningsverksamhet. Antingen kan denna verksamhet organiseras fristående under en särskild styrelse eller också kan den bringas i en mera direkt förbindelse med fiskeridirectionen om åtgärder vidtagas för att säkra dess rörelsefrihet och kontakt med praktik och vetenskap. Det första alternativet torde ur principiell synpunkt vara att föredraga, men det kan icke bestridas, att det möter vissa praktiska svårigheter att genomföra. Denna försöksverksamhet är av icke alltför stor omfattning och det ligger i sakens natur, att den ej heller kan komma att bli det eftersom den måste anpassas efter fiskerinäringens ställning inom landets näringsliv. Verksamheten kan icke heller koncentreras till en plats utan måste på grund av sin natur förläggas på skilda orter. Inrättades en särskild styrelse kunde man befara att den sammanhållande administrationen bleve geografiskt skild från försöksverksamheten i övrigt, vilket skulle kunna leda till bristande samarbete och effektivitet. Man torde nämligen få räkna med att den administrativa organisationen måste bli av ganska ringa omfattning. I stället bör man söka finna sådana former för ett genomförande av det andra alter-

nativet, att de därmed förenade principiella olägenheterna kunna i tillräcklig grad undanröjas. Såsom föreslagits i det föregående skola med hänsyn till fiskeristyrelsens arbetsuppgifter representanter för olika grenar av fiskerinäringen ingå i ledningen för ämbetsverket. Härigenom synes kravet på att en med fiskeristyrelsen samordnad försöksverksamhet håller tillräckligt intim kontakt med den praktiska näringsutövningen kunna tillgodoses. För att samtidigt skapa garantier för ett kontinuerligt samarbete mellan förevarande försöks- och forskningsverksamhet å ena sidan och övriga vetenskapliga områden å den andra synes fiskeristyrelsen vid behandling av ärenden som sammanhånga med försöksverksamheten böra kompletteras med fyra utomstående vetenskapsmän, varav en skall företräda havshydrografien, en den marina biologien, en zoologien och en limnologien. Styrelsen skulle sålunda i nu berörda sammanhang komma att bestå av verkschefen samt åtta ledamöter.

Genom en organisation sådan som den här föreslagna torde jämväl de olägenheter komma att elimineras, som skulle uppstå för forskningen genom att de fiskeribiologiska och hydrografiska undersökningarna skildes åt i organisatoriskt avseende.

Såsom följd av det nu framlagda organisationsförslaget torde vidare böra gälla, att försöks- och forskningsverksamheten icke underställes någon fackbyrå inom det blivande ämbetsverket. Verkschefen torde i stället böra vara chef även för försöks- och forskningsverksamheten, varvid verkets administrativa byrå bör kunna fungera såsom försöksverksamhetens sekretariat. En sådan organisation innebär givetvis, att fiskeristyrelsen och fiskeriförsöken bli två skilda verksamhetsområden men med delvis gemensam styrelse och med samma chef. Liksom fallet är vid statens skogsforskningsinstitut och försvarets forskningsanstalt, blir chefens huvuduppgift att med biträde av övriga ledamöter av styrelsen handhåva den ekonomiska och administrativa ledningen för verket samt vara den arbetsfördelande och samordnande kraften i försöksverksamheten.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök skulle sålunda komma att övertaga samtliga svenska hydrografisk-biologiska kommissionens arbetsuppgifter. Kommissionens olika avdelningar torde i fortsättningen med ett gemensamt namn böra benämnas undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket. Denna anstalt liksom undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket bör i fortsättningen stå under ledning av en föreståndare, som skall vara föredragande inför fiskeristyrelsen och överdirektören i fackfrågor som röra hans anstalt samt sköta de löpande administrativa och ekonomiska ärendena.

Till föreståndare för vardera anstalten torde lämpligen böra utses någon av laboratorerna. Föreståndarna böra utöver löneförmåner såsom laborator åtnjuta särskilt arvode, vilket synes böra fastställas till 1 008 kronor om året.

Vad den hydrografiska forskningen beträffar torde frågan om dess framtida ställning icke ännu vara tillräckligt utredd och mogen för av-

görande. Tills vidare torde därför även denna forskningsgren få inordnas såsom en avdelning under den här förordade undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket.

I princip kan jag väl omfatta önskemålet om en utbyggnad av förevarande försöks- och forskningsväsende på fiskets område. Med den återhållsamhet som i nuvarande ekonomiska läge bör iakttagas i fråga om statlig och annan offentlig verksamhet och med hänsyn framförallt till nödvändigheten att i största möjliga utsträckning uppskjuta investeringar i byggnadsprojekt är jag emellertid icke nu beredd att tillstyrka en utvidgning utan anser, att erfarenheterna av den nya organisationsformen tills vidare böra avvaktas. Någon undersöknings- och försöksanstalt för östersjöfisket synes sålunda för närvarande icke böra inrättas, och som jag tidigare förordat torde ledningen av de undersökningar, som bedrivs genom fartyget Eyrstrasalt, tills vidare böra anförtros byråinspektören å byrån för saltvattnens fisket. För att avlasta laboratorerna vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket en del rutinmässigt arbete torde emellertid vid sistnämnda anstalt böra anställas ett tekniskt biträde i lönegrad Cf 4.

Med hänsyn till att undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område sålunda avses att anknytas till fiskeristyrelsen torde jämväl frågan om vilket organ som skall ha överinseendet över fartyget Skagerak tagas under omprövning. Även om fartyget är avsett att tjäna även andra ändamål än forskningsverksamheten är det dock tillkommet uteslutande för att gagna fisket. Under dessa förhållanden synes det mig lämpligast, att Skagerak underställs fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök.

Enär fartygets verksamhet huvudsakligen kommer att förläggas till haven västerut synes det emellertid alltjämt böra vara stationerat i Göteborg. Att uppdraga de huvudsakliga riktlinjerna för dess användande torde i fortsättningen få ankomma på fiskeristyrelsen, men för utförande av vissa förvaltningsgöromål torde behövas ett ombud på stationeringsorten. Närmast till hands att ombesörja dessa synes mig vara fiskeriintendenten i västerhavets distrikt. Till hjälp därvid torde han behöva ett biträde, som kan handhava medelsförvaltning, utbetala avlöningar och dylikt. Till detta biträde torde böra utgå arvode med ett mindre belopp, förslagsvis 1 200 kronor om året.

IV. Vissa institutioner och befattningshavare på fiskets område.

Fisketillsynsmyndigheten består för närvarande av en överinspektör i lönegrad Ce 31, en laborator (biolog) i lönegrad Ce 29, en laborator (tekniker) med arvode av 12 780 kronor om året, en assistent (biolog) i lönegrad Ce 20 och ett kontorsbiträde i lönegrad Ce 8.

Fisketillsynsmyndigheten är knuten till lantbruksstyrelsen och är i första hand avsedd att vara ett rådgivande organ, som på frivillig väg skall söka förmå samhällen och industrier att vidtaga åtgärder för rening av avloppsvatten. Den fungerar också ofta som sakkunnig åt vattendomstolarna i vattenföreningens mål.

Utredningen föreslår, att fisketillsynsmyndigheten skall intaga samma ställning till fiskeristyrelsen som den nu intager till lantbruksstyrelsen. Den bör sålunda lyda under fiskeristyrelsen och stå under dess överinseende.

För att tillgodose tillsynsmyndighetens behov av arbetskraft anser utredningen en förstärkning av den kvalificerade arbetskraften erforderlig och föreslår, att denna utökas med en assistent i lönegraden Eo 17 (Ce 21). Därjämte föreslås att ett tekniskt biträde i lönegrad Eo 4 (Ce 8) anställas.

Beträffande personalens löneställning föreslår utredningen att överinspektören uppflyttas till lönegrad A 29 (Ca 32). Laboratorn med biologisk utbildning föreslås placerad i lönegrad A 27 (Ca 30) liksom även laboratorn med teknisk utbildning. Den föreslagna lönegradsplaceringen avser att göra det möjligt att för sistnämnda befattning behålla eller i framtiden förvärva lämplig person. För den nuvarande och den föreslagna assistentbefattningen föreslås en placering i lönegrad Eo 17 (Ce 21). Befattningen som kontorsbiträde i lönegrad Eo 4 (Ce 8) föreslås omändrad till en befattning som kanslibiträde i lönegrad Eo 7 (Ce 11).

Utredningen anser det motiverat, att den nuvarande befattningen såsom fiskerijör, som är en deltidstjänst med arvode av 4 800 kronor om året, omvandlas till en heltidstjänst. Då emellertid den löneställning som kan komma i fråga för en heltidsanställd tekniker med den kompetens som erfordras måhända ej skulle locka tillräckligt kvalificerade sökande, anser sig utredningen icke böra föreslå någon ändring av befattningens karaktär. Emellertid föreslås, att arvodet, som varit oförändrat i många år, höjes till 6 000 kronor om året.

Såsom föreståndare för statens fiskodlingsanstalter finnas anställda fiskmästare. Dessa avlönas med arvode och åtnjuta i vissa fall även naturaförmåner i form av fri bostad, fritt lyse och fri vedbrand. Deras löner, inberäknat naturaförmåner, uppgå till lägst 5 260 och högst 6 260 kronor om året. Dock är fiskmästarbefattningen vid Trollhättans ålyngeluppsamlingsstation att betrakta som en bisyssla.

Utredningen föreslår, att de övriga fiskmästarbefattningarna inplaceras i civila icke-ordinarie reglementet och att befattningarna hänföras till lönegraden Eo 13 (Ce 17).

Beträffande innehållet i remissyttrandena må nämnas följande.

Lantbruksstyrelsen biträder utredningens förslag rörande löneställningen för befattningshavarna hos fisketillsynsmyndigheten samt för fiskerijörerna och fiskmästarna.

Fisketillsynsmyndigheten understryker kraftigt, att den bör ha kvar sin självständiga ställning, vilket bland annat underlättar det ganska omfattande samarbetet med andra verk och institutioner. Beträffande personalfrågan vill myndigheten för närvarande ej påyrka någon ytterligare arbetskraft utöver vad utredningen föreslagit, även om arbetsuppgifterna ganska snart torde komma att kräva förstärkning. Tillsynsmyndigheten förordar, att även assistent- och kanslibitradessbefattningarna överföras på ordinarie stat. Detta förordas även av Föreningen statens fiskeritjänstemän.

Statskontoret anser, att fisketillsynsmyndighetens åligganden i samband med inrättandet av fiskeristyrelsen böra överflyttas till detta verk, som alltså därefter enligt statskontorets mening skulle fungera som fisketillsynsmyndighet. I stället för den nuvarande överinspektörsbefattningen borde då i fiskeristyrelsen inrättas en särskild föredragandetjänst såsom förste byråinspektör med placering i lönegraden A 26 (Ca 29). Liknande uppfattning uttalas av *länsstyrelsen i Stockholms län*. Skulle så ej bliva fallet, har statskontoret ej något emot att överinspektören placeras i lönegraden A 29 (Ca 32).

Allmänna lönenämnden säger sig tidigare ha uttalat, att överinspektören bör vara placerad i lönegraden A 28 (Ca 31) och har icke frångått sin ståndpunkt.

Beträffande fiskeriingenjören anser *fiskeriintendenten* i övre norra distriktet, att om det ej är möjligt att heltidsanställa en väl kvalificerad civilingenjör, bör den nuvarande deltidstjänsten bibehållas och en ny ingenjör med lägre utbildning för förundersökningar, besiktningar och annat rutinarbete anställas på heltid.

Svenska fiskevårdsförbundet anser en heltidsanställd civilingenjör vara erforderlig. Denne skulle då även kunna biträda vid behandlingen av frågor enligt vattenlagen. *Föreningen statens fiskeritjänstemän* anser, att en heltidsanställd fiskeriingenjör bör knytas till fiskeristyrelsen och vara placerad i lönegraden A 27 (Ca 30).

Beträffande fiskmästarna anser *statskontoret*, att frågan om deras löner bör vila till dess frågan om deras utbildning blivit ordnad, medan *allmänna lönenämnden* håller före, att de i likhet med fiskmästaren vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket böra uppföras i lönegraden Eo 12 (Ce 16).

Föredraganden.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök skall enligt föreliggande förslag stå som målsman för och ha överinseendet över undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område. Fisketillsynsmyndighetens arbetsuppgifter äro i många avseenden likartade med nämnda verksamhetsgrens och även för det administrativa arbetet inom styrelsen har fisketillsynsmyndighetens verksamhet stor betydelse. Det torde därför vara naturligt, att denna myndighet inordnas i fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, där den torde böra beredas ställning såsom särskild avdelning, benämnd tillsynsavdelningen, parallell med byråerna och med överinspektören såsom chef. Under nuvarande förhållanden kan jag icke förorda någon annan utökning av dess personal, än att ett tekniskt biträde i lönegrad Cf 4 får anställas. Icke heller anser jag mig kunna tillstyrka överförande av vissa befattningar på ordinarie stat. Däremot synes mig den arvodestjänst, som innehaves av laboratorn med teknisk utbildning böra placeras på extra ordinarie stat. En lönegradsplacering i Ce 27, ungefärligen motsvarande nu utgående arvode, torde därvid vara till fyllest.

Med hänsyn till att fiskeriingenjörens arvode under flera år varit oförändrat tillstyrker jag utredningens förslag, att detta höjes till 6 000 kronor om året. Därmed torde också vinnas att fiskeriingenjörens arbetskraft kan tagas i anspråk i större utsträckning än hittills.

I likhet med utredningen anser jag även att fiskmästarbefattningarna vid fiskeriförsöksstationen vid Kålarne samt fiskodlingsanstalterna vid Älvkarleby, Borenhult, Mörrum och Kvarnbäcken inplaceras i löneplan. Däremot kan jag icke biträda utredningens förslag att de skola placeras i lönegraden Ce 17, utan jag anser med hänsyn till deras arbetsuppgifter i likhet med lönenämnden en löneställning i Ce 16 vara till fyllest.

V. Aspiranter å vissa befattningar samt vissa kompetens- och avlöningspörsmål.

För närvarande finnas inom fiskerid administrationen anställda två fiskeristipendiater med arvode av 4 860 kronor för år och en extra fiskeristipendiat med arvode av 4 080 kronor för år. Vid tjänstgöring utanför mantalskrivningsorten äger fiskeristipendiat härjämte uppbära särskilt tjänstgöringstraktamente om 20 kronor för dygn. Under en stor del av året tjänstgöra stipendiaterna å fiskeribyrån i Stockholm och även vid denna tjänstgöring utgår traktamente under förutsättning, att vederbörande är skriven utom Stockholm, något som i regel är fallet. På grund härav blir traktamentsersättningen i stor utsträckning att betrakta som en ren avlöningsförmån.

För att kunna antagas till fiskeristipendiat erfordras icke licentiatexamen utan endast så stora kunskaper i de biologiska vetenskaperna som motsvara minst betyget godkänd i filosofie kandidatexamen. Avsikten har varit, att vederbörande under stipendiattiden skulle fortsätta sin vetenskapliga utbildning fram till licentiatexamen. Emellertid har praxis blivit att endast personer med avlagd licentiatexamen antagits till fiskeristipendiater.

Dessa befattningar äro i huvudsak att betrakta som utbildningstjänster, vilket sammanhänger med att det icke finnes någon fackutbildning för de högre befattningarna inom fiskets administration.

Utredningen förutsätter i princip icke någon ändring i sättet för fackutbildningens ordnande eller beträffande de allmänna kompetenskraven för sistnämnda befattningar men förordar däremot vissa förändringar i fråga om aspiranternas anställnings- och avlöningsförhållanden, innebärande i huvudsak följande.

Redan vid inträdet å fiskeritjänstemannabanan böra vederbörande ha fullgjort vad som i teoretiskt hänseende kräves för befordran till de högre befattningarna. Härjämte böra de — i enlighet med vad som blivit praxis med fiskeristipendiaterna — bliva helårsanställda med full tjänstgöring. I samband därmed bör deras tjänstetitel ändras från fiskeristipendiat till fiskeriaspirant. Efter antagande böra aspiranterna tjänstgöra med i stort sett de åligganden som för närvarande ankomma på fiskeristipendiat.

Med hänsyn till de löneförmåner som erbjudas inom konkurrerande yrken,

framförallt läraryrket, anser utredningen, att lönen för aspiranterna, vilka under de första anställningsåren böra ha ställning som arvodister, icke bör sättas lägre än till 700 kronor för månad om en tillfredsställande rekrytering skall kunna upprätthållas. Det förutsättes härvid, att det särskilda tjänstgöringstraktamentet bortfaller vid tjänstgöring å stationeringsorten.

Vidare anser utredningen, att aspiranterna efter två års tjänstgöring, därest de finnas lämpliga därtill, böra beredas anställning såsom extra ordinarie fiskeriasassistenter i lönegraden Eo 21 (Ce 24).

Eftersom kravet på teoretisk utbildning skärpts, bör enligt utredningens mening kravet på praktisk utbildning för kompetens till fiskeriintendent och laborator kunna begränsas till tre år såsom fiskeriaspirant och extra ordinarie fiskeriasistent. Efter denna tid skulle vederbörande sålunda uppfylla de allmänna kompetensvillkoren för vissa befattningar inom fiskeristyrelsen samt till befattning såsom fiskeriintendent eller vissa befattningar såsom laborator.

För att en tillfredsställande rekryteringsbas skall kunna erhållas föreslår utredningen, att medel beräknas för avlönande av sex befattningshavare, varav två kunna beräknas erhålla ställning såsom extra ordinarie fiskeriasassistenter medan de övriga fyra skulle utgöras av fiskeriaspiranter. Därvid förutsättes, att tjänstgöring såsom fiskeristipendiat skall få tillgodoräknas för uppflyttning till befattning såsom fiskeriasistent.

Slutligen föreslår utredningen, att samma kompetensvillkor skola gälla för laboratorerna på havsfiskelaboratoriet som för övriga laboratorer samt att, för att i framtiden personer med erforderlig kapacitet skola kunna förvärvas och behållas för fiskeriintendents- och laboratorsbefattningarna, dessa befattningar i lönehänseende skola jämföras med befattningar som lektor och statsgeolog och sålunda placeras i lönegrad A 27 (Ca 30).

Beträffande utredningens förslag rörande aspiranternas befordringsgång och avlöningsförhållanden ha remissinstanserna i allmänhet icke gjort några invändningar.

Fiskeriintendenten i mellersta distriktet avstyrker dock utredningens förslag att sänka kravet på praktisk utbildning för intendenttjänst från fyra till tre år.

Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen anser utredningens förslag om tre års tjänstgöring såsom fiskeriaspirant och e. o. fiskeriasistent för kompetens till befattning såsom laborator vara direkt olämpligt. Därigenom skulle nämligen väl kvalificerade vetenskapsmän kunna utestängas från dessa befattningar, för vilka de vetenskapliga förtjänsterna måste vara avgörande.

Föreningen statens fiskeritjänstemän tillstyrker de föreslagna aspirantlönerna samt hemställer, att de nuvarande stipendiaterna vid överförandet till extra ordinarie assistenter icke måtte tillskyndas någon lönesänkning.

Statskontoret anser, att vid inplacering i lönegrad av assistenterna de av riksdagen godkända grunderna för befordran av amanuenspersonal böra tillämpas. Samma uppfattning uttalas av *riksräkenskapsverket* och *allmänna lönenämnden*.

Beträffande löneställningen för fiskeriintendenterna och vissa laboratorer anser *statskontoret*, att de böra placeras i lönegraden A 26 (Ca 29). Enligt beslut av 1946 års riksdag ha nämligen laboratorerna vid de tekniska högskolorna placerats i lönegraden A 27 (Ca 30) och dessa laboratorer förestå och leda verksamheten vid sina laboratorier samt meddela dessutom undervisning.

Lönenämnden anser sig ej heller kunna tillstyrka högre placering för laboratorerna än i 26 (29) lönegraden, enär liknande laboratorbefattningar äro placerade i nämnda lönegrad.

Föredraganden.

Utredningens förslag om antagande av ytterligare ett antal aspiranter inom fiskeristyrelsen finner jag mig icke nu kunna biträda. Behovet därav torde ej heller bliva så stort som utredningen angivit eftersom organisationen enligt föreliggande förslag icke utbyggts i den utsträckning, utredningen förordat. Emellertid synas mig de stipendiater som nu finnas anställda böra inordnas i löneplan och deras befordringsgång likställas med den för de lärda verkens amanuenser sådan den fastställts av 1947 års riksdag. I enlighet härmed böra de anställas som aspiranter i lönegraden Cf 19, efter ett års tjänstgöring befordras till lönegrad Ce 22, efter två års tjänstgöring i sistnämnda lönegrad uppflyttas till lönegrad Ce 23 samt efter ytterligare två års tjänstgöring i sistnämnda lönegrad uppflyttas till lönegrad Ce 24.

Vad beträffar kompetenskraven för vissa befattningar inom fiskeristyrelsen kan ifrågasättas huruvida dessa böra skärpas på sätt utredningen föreslagit. Emellertid synes det icke erforderligt att i detta sammanhang fatta slutlig ståndpunkt till dessa frågor. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att träffa avgörande härutinnan.

I fråga om fiskeriintendenternas och vissa laboratorers löneställning synes icke för närvarande någon förändring påkallad.

VI. Kostnadsberäkningar och anslagsfrågor.

A. Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök.

1. Avlöningar.

Under detta anslag torde i fortsättningen böra uppföras avlöningar förutom till fiskeristyrelsens personal, innefattande jämväl nuvarande fisketillsynsmyndighetens befattningshavare, även till personalen vid undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket, förutvarande svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, som i fortsättningen torde böra benämnas undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket, samt statens fartyg för fiskeriundersökningar.

Avlöningsanslagen till fisketillsynsmyndigheten, undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket, svenska hydrografisk-biologiska kommissionen och statens fartyg för fiskeundersökningar äro för innevarande budgetår uppförda med respektive 62 700, 59 400, 120 700 och 117 600 kronor.

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1947 fastställt personalförteckningar för fisketillsynsmyndigheten (statsliggaren s. 809), undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket (statsliggaren s. 808), svenska hydrografisk-biologiska kommissionen (statsliggaren s. 810) och statens fartyg för fiskeundersökningar (statsliggaren s. 811).

Den 30 juni 1947 har Kungl. Maj:t för fisketillsynsmyndigheten, anstalten, kommissionen och fartygen fastställt följande

Avlöningsstater.

Fisketillsynsmyndigheten.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	12 900
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	47 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2 800
	Summa kronor	62 700.

Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	42 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	14 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 200
	Summa kronor	59 400.

Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	9 300
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	105 900
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	5 500
	Summa kronor	120 700.

Statens fartyg för fiskeundersökningar.

Statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	100 050
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	3 300
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	750
	Summa kronor	104 100

Statens undersökningsfartyg för fiskeridministrat-
tionen.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	4 200	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	7 850	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1 450	kronor 13 500
		<hr/> Summa kronor 117 600.	

Genom beslut den 31 oktober 1947 har Kungl. Maj:t förklarat, att av den i avlöningsstaten för fisketillsynsmyndigheten upptagna anslagsposten till övrig icke-ordinarie personal finge tagas i anspråk högst 45 500 kronor, och att av motsvarande anslagspost i avlöningsstaten för svenska hydrografisk-biologiska kommissionen icke finge utan Kungl. Maj:ts medgivande tagas i anspråk högre belopp än 92 500 kronor.

Genom beslut den 21 november 1947 har Kungl. Maj:t, som funnit den i avlöningsstaten för statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov upptagna anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal böra fastställas till 96 500 kronor, förslagsvis, medgivit, att anslagsposten finge överskridas med högst 20 000 kronor för att bereda den enligt kollektivavtal anställda delen av besättningen löneförmåner enligt gällande sådant avtal samt för erforderlig extra arbetshjälp och övertidsersättning.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 september 1947 på framställning av lantbruksstyrelsen beträffande undersökningsfartyget för fiskeridministratjonen funnit gott medgiva, dels att anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal finge överskridas med högst 5 214 kronor för att bereda besättningsmännen höjda månadshyror, dels ock att anslagsposten särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal finge överskridas med högst 560 kronor för att bereda befälhavaren höjt traktement.

Lantbruksstyrelsen har i skrivelse den 30 augusti 1947 hemställt, att fisketillsynsmyndighetens avlöningsanslag för nästa budgetår måtte uppföras med ett till 81 800 kronor förhöjt belopp, varav 43 600 kronor avsetts för avlöningar till ordinarie tjänstemän, 30 500 kronor för avlöningar till icke-ordinarie personal och 7 700 kronor för rörligt tillägg. De extra ordinarie befattningarna som överinspektör respektive laborator och laboratorsbefattningen med arvode ha föreslagits överförda å ordinarie stat med placering, överinspektörsbefattningen i Ca 32 och laboratorsbefattningarna i Ca 29. I övrigt har styrelsen begärt uppflyttning av en assistentbefattning från lönegrad Ce 20 till Ce 21 och inrättande av en ny assistentbefattning i Ce 21, omändring av en extra ordinarie kontorsbiträdesbefattning till en kansli-biträdesbefattning samt inrättande av en befattning som tekniskt biträde.

I förenämnda skrivelse har lantbruksstyrelsen vidare hemställt, att avlöningsanslaget till undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket

för budgetåret 1948/49 måtte uppföras med ett till 61 600 kronor förhöjt belopp, innebärande en ökning med 2 200 kronor. Ordinarieposten skulle därvid nedsättas med 700 kronor till 41 500 kronor. Däremot skulle icke-ordinarieposten, i vilken för innevarande budgetår inräknats ett arvode å 3 700 kronor till ett laboratoriebiträde, höjas med 500 kronor för att möjliggöra en ökning av sagda biträdes lön till 4 200 kronor. Slutligen skulle posten rörligt tillägg uppföras med ett med 2 400 kronor förhöjt belopp, eller sålunda med 5 600 kronor, därvid styrelsen utgått från ett rörligt tillägg å 12 procent.

I skrivelse den 23 augusti 1947 har *svenska hydrografisk-biologiska kommissionen* hemställt, att avlöningsanslaget till kommissionen för nästa budgetår måtte uppräknas med 60 500 kronor till 181 200 kronor. Av ökningen föranledas 56 900 kronor av utökningar av personalen, 500 kronor av höjning av arvodet till sekreteraren, 2 600 kronor av beräknade löneklassuppflyttningar. Återstoden av ökningen, 500 kronor, beror på att kommissionen begärt, att den nuvarande laboratorn å den hydrografiska avdelningen, som är stationerad på Bornö i Brastads socken (ortsgrupp 3), måtte erhålla förflyttning till Göteborg (ortsgrupp 4) dels med hänsyn till att han för sitt arbete måste ha tillgång till vetenskaplig litteratur och teknisk utrustning å oceanografiska institutet i Göteborg och dels med hänsyn till att Bornöstationen icke är inrättad för beredande av permanent bostad.

I skrivelse den 26 september 1947 har *länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* efter samråd med svenska hydrografisk-biologiska kommissionen hemställt om anvisande för budgetåret 1948/49 av 131 800 kronor till avlöningar vid statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov (Skagerak). *Lantbruksstyrelsen* har i skrivelse den 30 augusti 1947 gjort framställning om medelsanvisning av 21 900 kronor till avlöningar under nästa budgetår vid statens fartyg för fiskeriadministrationen (Eystrasalt). Enligt dessa myndigheters beräkningar skulie således medelsbehovet för de båda fartygen under nästkommande budgetår uppgå till sammanlagt 153 700 kronor, innebärande en ökning i förhållande till innevarande budgetår med 36 100 kronor. Av ökningen belöpa 27 700 kronor å Skagerak och 8 400 kronor å Eystrasalt. Rörande myndigheternas anslagsberäkningar må i övrigt nämnas följande.

Fartyget Skagerak. Länsstyrelsen har vid beräkning av avlöningsstaten utgått från att samtliga ombord på fartyget anställda skola ha helårsanställning samt att hittillsvarande anställningsform för den kollektivavtalsanställda personalen skall gälla. Länsstyrelsen anser dock synnerligen starka skäl tala för att större delen av denna personal lönegradsplaceras. Med hänsyn till att 1947 års riksdag ej funnit skäl anvisa medel till ytterligare en förste motorman och ett stewardbiträde, varom länsstyrelsen gjorde framställning vid avgivande av sina anslagsäskanden för innevarande budgetår, har länsstyrelsen ej upptagit dessa två befattningar vid anslagsberäkningen. Länsstyrelsen har dock kraftigt framhållit det stora behovet av en utökning av besättningen med nämnda befattningar samt hemställt, att denna fråga upptages till förnyad prövning.

Under icke-ordinarieposten har länsstyrelsen ifrågasatt höjningar å till-

hopa 31 000 kronor till 131 050 kronor. Avlöningar till besättningen, däri inberäknat dyrtidstillägg efter nu gällande beräkningsgrunder, har länsstyrelsen upptagit till 115 929 kronor. Därutöver har länsstyrelsen för s. k. tvåvaktstillägg, d. v. s. gottgörelse för den längre arbetstid två i stället för tre vakter per dygn medför på grund av att endast två motormän finnas anställda, upptagit 25 kronor per månad och motorman, eller 600 kronor. Timmermanstillägg till matros som även tjänstgör såsom timmerman har upptagits med 15 kronor per månad, eller 180 kronor. Fast lönetillägg till två motormän för passningstjänst utöver ordinarie arbetstid har upptagits med tillsammans 100 kronor per månad, eller 1 200 kronor. Tillägget är avsett att utgå till motormännen i stället för eljest ständigt återkommande övertidsersättning. Passagerarestillägg för kokken har upptagits med 10 kronor per månad till 120 kronor.

Kostnaderna för vikariatsersättning, ersättning åt tillfälliga semestervikarier och extra arbets hjälp ombord ha upptagits till 8 000 kronor samt kostnaderna för övertidsersättning till 5 000 kronor.

Någon post för rörligt tillägg har länsstyrelsen icke ansett sig böra föreslå, när dylikt tillägg som förut sagts innefattas i de angivna lönebeloppen.

Posten särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal har uppförts med oförändrat belopp av 750 kronor.

Fartyget Eyrstrasalt. Lantbruksstyrelsen har föreslagit, att befälhavaren å fartyget beredes en fastare anställningsform och förordar, att ifrågasvarande befattning ombildas till en extra ordinarie befattning i lönegrad Ce 16. Som skäl härför har lantbruksstyrelsen anfört, att fartyget nu hålles i gång större delen av året och att befälhavaren — då det dessutom åligger honom att öva tillsyn över fartyget under tid detta ligger upplagt — knappast har möjlighet att åtaga sig något nämnvärt arbete vid sidan av tjänsten.

Med hänsyn härtill har lantbruksstyrelsen icke upptagit något belopp under posten arvode, bestämt av Kungl. Maj:t. Icke-ordinarieposten har lantbruksstyrelsen föreslagit höjd med 11 750 kronor till 19 600 kronor. Av höjningen utgör 6 400 kronor årslönen till befälhavaren i Ce 16, löneklass 16, i ortsgrupp 3, till vilken ortsgrupp Hälsingborgs stad hör och där fartyget alltid hålles upplagt under den tid det är obemannat och där befälhavaren är bosatt. Återstående 5 350 kronor skulle bereda möjlighet att höja besättningsmännens löner till 400 kronor i månaden för två besättningsmän och till 225 kronor för den tredje. Dessutom skulle kostersättning kunna utbetalas med 3 kronor 50 öre för dag till samtliga tre besättningsmän.

Med hänsyn till att befälhavaren inplacerats i lönegrad har lantbruksstyrelsen föreslagit, att en anslagspost för rörligt tillägg uppföres och har upptagit denna till 800 kronor.

Posten särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal föreslår lantbruksstyrelsen höjd med 50 kronor till 1 500 kronor för att möjliggöra att till befälhavaren utbetalas ett traktamente om 5 kronor om dagen under 285 dagar eller 5 dagar längre än enligt nuvarande avlöningsstat.

Beträffande verksamheten vid svenska hydrografisk-biologiska kommissionen har *statskontoret* i remissutlåtande den 29 september 1947 uttalat, att någon utbyggnad av denna icke borde ifrågakomma i nuvarande läge, varför statskontoret icke kunde tillstyrka att nya tjänster inrättades från och med nästkommande budgetår.

I remissyttrande den 8 oktober 1947 har *lantbruksstyrelsen* uttalat, att

arbetskrafterna å kommissionens hydrografiska avdelning sannolikt behövde utökas, men att styrelsen ansett sig icke kunna bedöma om en personalökning av den omfattning kommissionen föreslagit vore nödvändig. Personalen å havsfiskelaboratoriet finge enligt lantbruksstyrelsens mening uppenbarligen anses vara alldeles otillräcklig och styrelsen funne det synnerligen önskvärt, att den utökning som nu föreslagits komme till stånd, även om personalbehovet därigenom icke kunde anses fyllt.

Beträffande lantbruksstyrelsens hemställan att befälhavaren på Eystrasalt måtte beredas anställning såsom extra ordinarie har *statskontoret* i remissyttrande den 8 oktober 1947 förklarat, att för beredande av sådan anställning i princip borde fordras, att vederbörande befattningshavare hade varaktig heltidssysselsättning. Statskontoret kunde därför ej tillstyrka att befälhavaren, vilkens arbetsuppgifter under den tid fartyget är upplagt vore ytterst begränsade, erhöle sådan befattning. Med hänsyn till att fartyget numera hålles bemannat nio och en halv månader om året, ansåge emellertid statskontoret en uppräknig av arvodet till befälhavaren med 1 800 kronor till 6 000 kronor motiverad.

Föredraganden.

Vid bifall till vad jag i det föregående förordat i fråga om fiskeristyrelsens organisation torde avlöningskostnaderna för styrelsen kunna beräknas på följande sätt.

Å avlöningsstaten bör för avlöning till överdirektören och de två byråcheferna under en anslagspost till ordinarie tjänstemän upptagas ett belopp av 55 000 kronor.

Styrelseledamöternas arvoden synas böra fastställas till 20 kronor för varje sammanträdesdag. Dessa arvoden böra utgå ur en å avlöningsstaten uppförd anslagspost till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, vilken post torde böra fastställas till förslagsvis 2 000 kronor.

För avlöningar till de av mig tidigare angivna icke-ordinarie befattningshavarna hos styrelsen, däri inbegripet tillsynsavdelningen, torde böra upptagas ett belopp av 154 500 kronor.

Avlöningarna till fiskeristipendiaterna ha tidigare utgått ur posten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, under avlöningsanslaget till fiskeriintendenten m. m., varjämte deras tjänstgörings-traktamenten och reseersättningar bestridits ur posten reseersättningar under omkostnadsanslaget till fiskeriintendenten m. m. Med hänsyn till att de föreslagna e. o. assistenterna och fiskeriaspiranterna komma att vara underställda överdirektören och i stor utsträckning komma att ha sitt arbete förlagt inom fiskeristyrelsen synas medel till deras avlöning m. m. böra bestridas från fiskeristyrelsens anslag.

Av de två stipendiaterna är en anställd den 1 november 1943 och en den 1 september 1944. Den extra stipendiaten anställdes den 15 juli 1945. Med utgångspunkt från den av mig förordade befordringsgången torde lönerna till samtliga tre böra beräknas till i runt tal 30 000 kronor.

För tillfällig arbetskraft torde böra beräknas 3 000 kronor och för vikariats- och övertidsersättningar 4 000 kronor.

Hela posten avlöningar till icke-ordinarie personal skulle sålunda uppgå till (154 500 + 30 000 + 7 000 =) 191 500 kronor.

För ersättning till sakkunniga synes böra beräknas ett belopp av förslagsvis 1 000 kronor.

För rörligt tillägg torde böra beräknas ett belopp av 28 300 kronor.

Vad angår undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket torde ordinarieposten i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag böra upptagas med 41 500 kronor.

Såsom tidigare anförts torde böra uppdragas åt en av laboratorerna att i stället för chefen för byrån för sötvattensfisket vara föreståndare för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket. Föreståndaren torde böra erhålla ett årligt arvode av 1 008 kronor. I avlöningsstaten för anstalten torde därför införas en post arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, vilken post för budgetåret 1948/49 bör upptagas med 1 100 kronor.

Tidigare har jag förordat, att vid anstalten anställes ett tekniskt biträde i lönegrad Cf 4. Därjämte torde laboratoriebiträdet böra erhålla extra ordinarie anställning och tills vidare placeras i lönegrad Ce 6. Icke-ordinarieposten torde i anledning härav böra uppräknas med 4 400 kronor till 18 400 kronor.

För rörligt tillägg torde böra beräknas 7 200 kronor.

Vad beträffar de föreslagna personalökningarna vid undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket får jag hänvisa till att jag redan i det föregående uttalat, att jag väl finner en utökning av undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område påkallad, men att jag i nuvarande läge icke anser mig kunna föreslå någon sådan.

Även vid denna anstalt torde böra uppdragas åt en av laboratorerna att vara föreståndare med ett arvode av 1 008 kronor om året. Posten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, torde därför böra höjas med 1 100 kronor till 10 400 kronor.

På de av kommissionen anförda skälen finner jag befogat, att stationeringsorten för laboratorn å hydrografiska avdelningen ändras till Göteborg, vilket medför en höjning av posten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal med 500 kronor. Denna post bör därjämte höjas med 2 600 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar. Något arvode till sekreterare och räkenskapsförare torde icke böra utgå efter den 1 juli 1948, då fiskeristyrelsens administrativa byrå skall ombesörja sekreterargöromålen. Posten torde i anledning härav kunna minskas med 1 000 kronor. Vidare torde medel icke behöva beräknas för avlöning å byråingenjörsbefattningen vid fiskeritekniska avdelningen, vilken befattning för närvarande är vakant. I stället torde böra avses ett belopp av 8 400 kronor för tillfällig arbetskraft. Icke-ordinarieposten torde i anledning härav kunna minskas med (11 200 — 8 400 =) 2 800 kronor. Med hänsyn tagen till Kungl. Maj:ts förberörda beslut den 31 oktober 1947 skulle sålunda under posten behöva

upptagas ett belopp av $(92\,500 + 500 + 2\,600 - 1\,000 - 2\,800 =)$ 91 800 kronor.

Posten rörligt tillägg torde böra ökas med 4 500 kronor till 10 000 kronor.

Länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län hemställan, att frågan om anställande å Skagerak av ytterligare en förste motorman samt ett steward-biträde ånyo skall upptagas till prövning, finner jag mig icke för närvarande kunna biträda liksom ej heller länsstyrelsens begäran att större delen av personalen på fartyget skall lönegradsplaceras.

Posten avlöningar till icke-ordinarie personal torde på grund av höjning av avlöningen till kollektivavtalsanställd personal böra höjas med 15 600 kronor. För vikariatsersättningar och extra arbetshjälp torde böra beräknas ett med 1 000 kronor till 3 000 kronor förhöjt belopp, för övertidsersättningar torde böra beräknas 1 000 kronor, för tvåvaktstillägg 600 kronor samt för beräknade löneklassförändringar 1 300 kronor. För arvode åt ett biträde åt fiskeriintendenten i västerhavets distrikt vid handhavande av fartygets medelsförvaltning torde böra avses ett belopp av 1 200 kronor. Förevarande post synes sålunda böra upptagas med $(96\,500 + 15\,600 + 1\,000 + 1\,000 + 600 + 1\,300 + 1\,200 =)$ 117 200 kronor.

För rörligt tillägg torde böra beräknas ett med 3 000 kronor till 6 300 kronor förhöjt belopp.

I övrigt synes någon ändring av avlöningsanslaget till Skagerak icke böra ske.

Jag kan icke biträda lantbruksstyrelsens förslag att inplacera befälhavaren å Eystrasalt i lönegrad. Däremot anser jag i likhet med statskontoret, att hans arvode bör höjas till 6 000 kronor, till vilket belopp således posten arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, torde böra uppräknas.

Besättningsmännens löner torde under nästa budgetår böra beräknas utgå med samma belopp som under innevarande. Icke-ordinarieposten torde därför böra uppräknas med 5 350 kronor till 13 200 kronor.

Med hänsyn till uppräknningen av befälhavarens arvode anser jag hans traktamente åter kunna bestämmas till fem kronor om dagen. Posten särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal synes därför böra upptagas med samma belopp som för innevarande budgetår.

I enlighet med det anförda skulle sålunda avlöningsstaten för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök erhålla följande utseende:

Avlöningsstat.

Fiskeristyrelsen.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	55 000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	»	2 000	
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	191 500	
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	1 000	
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	28 300	kronor 277 800

Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	41 500	
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 100	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	18 400	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7 200	kronor 68 200

Undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	kronor	10 400	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	91 800	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	10 000	kronor 112 200

Statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	117 200	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 300	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	750	kronor 124 250

Statens undersökningsfartyg för fiskerid administrationen.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	6 000	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	13 200	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	1 450	kronor 20 650
			Summa kronor 603 100.

2. Omkostnader.

Omkostnadsanslagen för fisketillsynsmyndigheten, undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket, svenska hydrografisk-biologiska kommissionen och statens fartyg för fiskeundersökningar äro för innevarande budgetår uppförda med respektive 18 500, 20 400, 57 200 och 154 600 kronor. Av sistnämnda belopp ha 124 600 kronor avsetts för Skagerak och 30 000 kronor för Eystrasalt.

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1947 fastställt omkostnadsstater för tillsynsmyndigheten (statsliggaren s. 809), anstalten (statsliggaren s. 808), kommissionen (statsliggaren s. 810) och fartygen (statsliggaren s. 812).

Kungl. Maj:t har genom beslut den 25 juli 1947 funnit gott medgiva, att kostnaderna för vissa av fartygsinspektionen föreskrivna reparations- och

ombyggnadsarbeten finge bestridas från den i gällande omkostnadsstat för fartyget Skagerak under anslagsposten övriga utgifter upptagna delposten underhåll och utrustning samt att anslagsposten övriga utgifter finge för budgetåret 1947/48 överskridas med högst 120 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen har i skrivelse den 30 augusti 1947 beträffande fisketillsynsmyndigheten hemställt om ett med 4 000 kronor till 22 500 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår. Höjningen avser med 2 000 kronor posten reseersättningar och med samma belopp delposten laboratoriekostnader under posten övriga utgifter. Förstnämnda kostnadsökning föranledes av att Kungl. Maj:ts beslut angående resekostnadsersättning vid färd med egen bil medfört en betydande utgiftsökning. Höjningen av posten för laboratoriekostnader föranledes av att den engångsutrustning, som anskaffades 1942, numera under hand förbrukats, varför nyanskaffning är nödvändig.

I förenämnda skrivelse har lantbruksstyrelsen vidare hemställt, att anslaget till undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket för nästa budgetår måtte upptagas med ett med 13 800 kronor till 34 200 kronor förhöjt belopp. I fråga om beräkningen av de olika anslagsposterna må anföras följande.

Posten sjukvård m. m. har upptagits med oförändrat belopp av 100 kronor, medan för reseersättningar räknats med en höjning med 1 600 kronor till 5 000 kronor. Som skäl härför har anförts såväl höjningen av traktamentsersättningarna som den omständigheten, att de vid anstalten pågående arbetena fordra mer omfattande resor till olika delar av landet.

Under posten expenser har delposten övriga expenser, från vilken bl. a. bestridas utgifterna för telefon och städning, visat sig vara för knappt beräknad och föreslås höjd med 500 kronor till 3 300 kronor.

Posten publikationstryck har föreslagits höjd med 2 000 kronor till 4 000 kronor för att möjliggöra tryckning av fler publikationer och för utgivande av en årlig redogörelse, omfattande verksamheten vid anstalten och kortfattade notiser rörande därvid erhållna viktigare resultat.

Posten övriga utgifter föreslås höjd med 9 700 kronor till 15 800 kronor. Höjningen avser med 400 kronor delposten bibliotek, vilken höjning enligt lantbruksstyrelsen är nödvändig för att anstaltens bibliotek skall på ett någorlunda tillfredsställande sätt kunna kompletteras och förnyas. Vidare föreslås delposten laboratoriekostnader höjd med 3 000 kronor till 4 000 kronor för inköp av viss apparatur och för vissa inköp av engångsnatur för laboratorielokalerna. Delposten underhåll av byggnader och dammar m. m. anses böra höjas med 4 300 kronor till 7 000 kronor. Posten hade för budgetåret 1946/47 upptagits till ett belopp av 11 000 kronor för att möjliggöra en del mer omfattande reparationer å anstaltens byggnader. Huvuddelen av de erforderliga arbetena ha slutförts, men på grund av att det disponibla beloppet — framförallt genom stegringen av byggnadskostnaderna — visat sig otillräckligt hade vissa arbeten måst uppskjutas. Under nästkommande budgetår erfordras enligt lantbruksstyrelsen därför ytterligare en del reparationer, bland annat av tak i bostadslägenheterna. Dessutom erfordras nya tilloppsledningar till dammarna. Ifrågavarande arbeten jämte årligen återkommande smärre reparationer beräknar lantbruksstyrelsen draga en kostnad av 7 000 kronor. Slutligen föreslås delposten fiskeförsök höjd med 2 000 kronor till 3 000 kronor för att möjliggöra utförandet av ett flertal på anstaltens arbetsprogram upptagna undersökningar och försök.

I skrivelse den 23 augusti 1947 har *svenska hydrografisk-biologiska kommissionen* hemställt, att dess omkostnadsanslag måtte upptagas med ett till 58 900 kronor förhöjt belopp. I fråga om beräkningen av de olika anslagsposterna må anföras följande.

Posten sjukvård m. m. har upptagits till oförändrat belopp av 500 kronor, medan för reseersättningar räknats med ett från 7 100 till 8 700 kronor förhöjt belopp. Höjningen motiveras med den av kommissionen föreslagna personalutökningen.

Under posten expenser har delposten övriga expenser föreslagits höjd med 500 kronor för anskaffande av möbler till den föreslagne nye laboratorn på havsfiskelaboratoriet.

Medelsbehovet under posten publikationstryck har beräknats till oförändrat belopp av 4 900 kronor.

Posten underhåll av byggnader upptager för innevarande budgetår ett belopp av 9 900 kronor. Därav avse 7 200 kronor vissa engångsanslag medan återstående 2 700 kronor avse löpande underhållsarbeten. Beloppet för löpande arbeten föreslås oförändrat, men därjämte hemställer kommissionen om anslag med 300 kronor för tätning av sockeln till vaktmästarbostaden i Lysekil och för anordnande av en ränna mellan bostaden och angränsande berg i syfte att undvika fuktskador på byggnaden samt med 500 kronor för anskaffande av en reservpump till akvariet. Den nuvarande pumpen, som är av äldre konstruktion, brukar nämligen ibland komma ur funktion, vilket medför besvärande risker för pågående försök. Posten skulle sålunda upptagas med 3 500 kronor, innebärande en minskning i förhållande till innevarande budgetår med 6 400 kronor.

För underhåll och drift av båtar föreslås skola upptagas ett med 500 kronor till 2 500 kronor förhöjt belopp. Kommissionen erinrar om att hydrografiska avdelningens laboratorium är beläget å Bornö, vilket medför särskilda kostnader för uppehållande av daglig förbindelse med fastlandet. Därjämte påpekar kommissionen, att anslagsförbrukningen under budgetåret 1946/47 utgjorde 2 617 kronor.

I fråga om instrument- och laboratorieutrustning har kommissionen hemställt om en ökning av medelsanvisningen med 5 500 kronor till 28 500 kronor. Kostnadsökningen avser inköp av bl. a. tre mikroskop samt diverse belysningsapparat m. m.

Inkomstposten ersättningar för tjänstebostad har upptagits till samma belopp som för innevarande budgetår eller 200 kronor.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har i skrivelse den 26 september 1947 beräknat medelsbehovet under nästa budgetår till underhålls- och driftskostnader för Skagerak till 152 400 kronor, innebärande en ökning med 27 800 kronor i förhållande till det belopp som avsetts för nämnda ändamål under innevarande budgetår. I skrivelse den 30 augusti 1947 har *lantbruksstyrelsen* beräknat motsvarande kostnader för fartyget Eystrasalt under nästa budgetår till 20 100 kronor, vilket innebär en minskning med 9 900 kronor i förhållande till innevarande budgetår. Beträffande myndigheternas beräkning av medelsbehovet för fartygen må i övrigt nämnas följande.

Fartyget Skagerak. Beräkningarna för nästa budgetår äro utförda under antagande att fartyget hålles i gång under tio månader eller samma tid som under löpande budgetår, men att personalen är anställd ombord under hela året. Posten sjukvård m. m. har upptagits med samma belopp som inneva-

rande år eller 600 kronor. Posten proviant har föreslagits höjd med 9 800 kronor till 30 800 kronor. Höjningen beror på att länsstyrelsen beräknat portionspriset per man och dag till 4 kronor 50 öre mot förut 3 kronor 50 öre, dels på grund av stegrade priser och dels på grund av att under de två senaste tilländagångna budgetåren underskott uppstått å denna delpost. För bränn- och smörjoljor har beräknats samma belopp som föregående budgetår eller 42 500 kronor. Länsstyrelsen anger medelsförbrukningen under budgetåret 1946/47 beträffande proviant till 20 837 kronor 16 öre och beträffande bränn- och smörjoljor till 34 952 kronor 80 öre. Anslaget till posten underhåll och utrustning har länsstyrelsen med hänsyn till föreliggande behov och under senare år vunna erfarenheter ansett sig böra upptaga till ett med 10 950 kronor förhöjt belopp av 30 950 kronor. Under denna post har bl. a. upptagits 3 600 kronor för dockning och bottenmålning efter eventuell isbrytning. För undersökningsmaterial har länsstyrelsen upptagit 20 550 kronor, vilket belopp med 4 750 kronor överstiger det för innevarande år anslagna beloppet till denna post. Posten diverse och oförutsedda utgifter slutligen föreslås höjd med 2 300 kronor till 12 000 kronor.

Fartyget Eystrasalt. Såsom framgår av vad som i det föregående anförts har lantribruksstyrelsen föreslagit, att befattningen som befälhavare å fartyget skulle ombildas till en extra ordinarie tjänst. I anledning härav föreslår styrelsen, att under omkostnaderna för fartyget införes en post till sjukvård m. m., vilken post styrelsen förslagsvis beräknat till 100 kronor. Vidare föreslår styrelsen, att övriga i anslaget ingående poster upptagas under en gemensam anslagspost, förslagsvis benämnd övriga utgifter. Delposten oljor och andra förbrukningsartiklar föreslås med hänsyn till nu vunna erfarenheter sänkt med 1 000 kronor till 9 000 kronor. Posten nyanskaffning samt reparationer av redskap och apparater m. m. som för innevarande budgetår är uppförd med 17 000 kronor, varav 15 000 kronor beräknats för anskaffande av ekolod, föreslås sänkt med 11 000 kronor till 6 000 kronor. På grund av de höga priserna å varvsarbeten föreslås posten vinterförläggning, värutrustning jämte reparationer, komplettering m. m. höjd från nuvarande 2 000 till 3 500 kronor. Även posten diverse utgifter föreslås höjd, nämligen med 500 kronor till 1 000 kronor. Övriga poster ha uppförts med oförändrade belopp.

Statskontoret har i remissutlåtande den 29 september 1947 uttalat, att delposten instrument- och laboratoriekostnader för svenska hydrografisk-biologiska kommissionen med hänsyn till den fortlöpande stegring som medelsanvisningen till posten under de senaste budgetåren undergått icke synes böra bliva föremål för en ytterligare uppräknings nästkommande budgetår.

Statskontoret har vidare i remissutlåtande den 15 oktober 1947 över länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län framställning rörande medel till omkostnaderna för Skagerak framhållit, att uppräknings av posten till proviant icke förefaller motiverad i betraktande av den faktiska belastningen sistförflutna budgetår. I anslutning till bränsleåtgången under samma budgetår anser statskontoret posten för bränn- och smörjoljor böra reduceras till 35 000 kronor. En höjning av de till undersökningsmaterial samt diverse utgifter avsedda medlen läser enligt ämbetets uppfattning icke böra företagas i nuvarande läge. Däremot torde en uppräknings av posten till underhålls- och utrustningskostnader enligt statskontorets mening knappast kunna undvikas. Statskontoret erinrar om att posten förra året höjdes från 10 000 till

20 000 kronor samt föreslår, att den för nästa budgetår upptages till 23 000 kronor. Ämbetsverket förutsätter därvid, att om särskild dockning och bottenmålning skulle erfordras efter isbrytning, medgivande lämnas till överskridande av anslagsposten med erforderligt belopp.

Föredraganden.

För fiskeristyrelsen torde för sjukvård m. m. böra beräknas förslagsvis 1 000 kronor.

Beträffande reseersättningar må framhållas, att resor i tämligen stor utsträckning komma att bli erforderliga för fiskeristyrelsens tjänstemän, till vilka i fortsättningen även de nuvarande befattningshavarna hos fisketillsynsmyndigheten samt fiskeriaspiranter och fiskeriaspiranter komma att räknas. Posten torde därför icke böra bli alltför snävt tillmätt. Från denna post skola också utgå reseersättningar till styrelsens ledamöter. Ett förslagsanslag på 23 000 kronor synes mig vara lämpligt.

Kostnaderna för möbler m. m. för fiskeristyrelsen torde böra upptagas under ett särskilt anslag.

Beträffande de expenser som i övrigt bli nödvändiga torde, under förutsättning att fiskeristyrelsen erhåller lokaler i fastighet som äges av staten, till bränsle, lyse och vatten få beräknas 2 000 kronor och till övriga expenser 10 000 kronor. Härtill torde få läggas 2 200 respektive 2 300 kronor, eller de belopp som för dessa ändamål under innevarande budgetår anvisats till fisketillsynsmyndigheten. Sammanlagt bör sålunda anslagsposten expenser upptagas med 16 500 kronor.

Till publikationstryck bör förslagsvis beräknas 1 500 kronor.

För övriga utgifter torde böra upptagas samma belopp, som för innevarande budgetår uppförts å fisketillsynsmyndighetens omkostnadsstat, eller 2 400 kronor.

Omkostnadsstaten för fiskeristyrelsen skulle följaktligen komma att sluta å ett belopp av $(1\ 000 + 23\ 000 + 16\ 500 + 1\ 500 + 2\ 400 =)$ 44 400 kronor.

Med hänsyn till medelsbehovet synes mig posten expenser under omkostnadsanslaget till undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket böra höjas. En höjning med 300 kronor torde emellertid vara tillräcklig. Den under posten övriga utgifter upptagna delposten underhåll av byggnader och dammar m. m. torde böra höjas med 4 300 kronor. Däremot torde någon höjning i övrigt av omkostnadsposterna icke böra komma i fråga. Till omkostnader för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket skulle sålunda erfordras ett belopp av $(20\ 400 + 300 + 4\ 300 =)$ 25 000 kronor.

Med hänsyn till vad svenska hydrografisk-biologiska kommissionen anfört vill jag tillstyrka, att för reparation av sockeln till vaktmästarbostaden i Lysekil upptages ett belopp av 300 kronor, medan jag däremot icke anser mig kunna tillstyrka att 500 kronor anslås till anskaffande av en reserv-

pump. Då jag därjämte kan tillstyrka, att för löpande underhållsarbeten å byggnaderna beräknas ett belopp av 2 700 kronor torde delposten underhåll av byggnader m. m. sålunda böra upptagas med 3 000 kronor. Med hänsyn till medelsförbrukningen synes vidare delposten underhåll och drift av båtar böra uppräknas med 500 kronor. Övriga i omkostnadsstaten upptagna poster synas icke böra undergå någon förändring för nästa budgetår.

På grund av vad jag sålunda anfört skulle till omkostnader för undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket böra upptagas (57 200 — 6 900 + 500 =) 50 800 kronor.

Beträffande fartyget Skagerak synas mig posterna proviant och undersökningsmateriel samt diverse utgifter icke böra uppräknas. Posten bränn- och smörjoljor anser jag i likhet med statskontoret böra sänkas till 35 000 kronor. För underhålls- och utrustningskostnader torde böra anvisas 23 000 kronor. Därest särskild dockning och bottenmålning skulle erfordras efter isbrytning torde Kungl. Maj:t böra lämna medgivande till överskridande av posten med erforderligt belopp. Posten särskild sillrekognoscering torde med hänsyn till att anslagsförbrukningen under sistförflutna budgetår uppgått till 9 218 kronor 36 öre kunna sänkas med 5 000 kronor till 10 000 kronor. Omkostnadsstaten för Skagerak skulle följaktligen komma att sluta å ett belopp av (124 600 — 7 500 + 3 000 — 5 000 =) 115 100 kronor.

Som framgår av vad jag i det föregående anfört anser jag, att befälhavaren å Eystrasalt icke bör inplaceras i lönegrad, i följd varav någon post för sjukvård icke torde vara erforderlig. Med hänsyn till vad lantbruksstyrelsen anfört synes anslagsposten till oljor och andra förbrukningsartiklar kunna minskas med 1 000 kronor till 9 000 kronor och posten nyanskaffning samt reparationer av redskap och apparater med 11 000 kronor till 6 000 kronor. Posten vinterförläggning, vårutrustning jämte reparationer, komplettering, m. m. torde böra uppräknas med 1 400 kronor till 3 400 kronor, medan däremot någon uppräknings av posten diverse utgifter icke synes böra ske. Till omkostnader för Eystrasalt skulle sålunda erfordras ett belopp av (30 000 — 1 000 — 11 000 + 1 400 =) 19 400 kronor.

Med hänsyn till vad jag sålunda anfört torde omkostnadsanslaget till fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök böra upptagas med (44 400 + 25 000 + 50 800 + 115 100 + 19 400 =) 254 700 kronor.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fastställa stater för anslagsets användning.

3. Engångskostnader för anskaffning av möbler m. m. till fiskeristyrelsen.

Vid beräkningen av kostnaderna för fiskeristyrelsens förseende med möbler och inventarier torde böra förutsättas, att lantbruksstyrelsen i fortsättningen själv kommer att behöva de inventarier som för närvarande disponeras av fiskeribyrån. Med hänsyn härtill torde dessa kostnader böra uppskattas till i runt tal 31 000 kronor.

Till fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Inventarier m. m. skulle sålunda erfordras ett reservationsanslag av 31 000 kronor.

B. Fiskeriintendenten m. m.**1. Avlöningar.**

För ändamålet är för innevarande budgetår uppfört ett förslagsanslag av 136 500 kronor. Kungl. Maj:t har den 30 juni 1947 fastställt dels personalförteckning för fiskeriintendenten (statsliggaren s. 722), upplagande sju fiskeriintendenten i lönegrad Ca 29, dels ock följande avlöningsstat för fiskeriintendenten m. m.:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	107 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	18 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	3 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6 700
	Summa kronor	136 500.

Från detta anslag bestridas avlöningarna till fiskeriintendenterna, fiskeriingenjören samt fiskeristipendiaterna ävensom ersättningar till skrivhjälp åt fiskeriintendenterna.

Från anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän bestridas avlöningar till fiskeriintendenterna. I skrivelse den 30 augusti 1947 har *lantbruksstyrelsen*, som utgår från att samtliga sju fiskeriintendentensbefattningar under budgetåret 1948/49 skola vara besatta med ordinarie innehavare, beräknat att lönerna till befattningshavarna skola uppgå till sammanlagt 99 612 kronor samt föreslagit, att anslagsposten för budgetåret 1948/49 upptages till sammanlagt 99 600 kronor. Någon ändring av arvodesposten och av icke-ordinarieposten har icke ifrågasatts av styrelsen. Däremot har styrelsen föreslagit en höjning av anslagsposten rörligt tillägg med 5 300 kronor till 12 000 kronor.

Föredraganden.

Såsom tidigare anförts synes för närvarande icke någon sådan förändring böra ske beträffande fiskeriintendenternas nuvarande arbetsuppgifter och verksamhetsområden som kan ha inverkan på anslagsberäkningen. Lantbruksstyrelsens förslag i fråga om anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän torde därför böra följas.

Jag har tidigare föreslagit att fiskeristipendiaterna skola såsom assistenter och aspiranter inordnas i löneplan och att avlöningarna till dessa skola överflyttas till anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal under avlöningsanslaget till fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. Vid bifall härtill skulle under arvodesposten i avlöningsstaten för fiskeriintendenten m. m. endast behöva beräknas arvode till fiskeriingenjören. I överensstämmelse med vad jag tidigare förordat torde dennes arvode böra uppräknas till 6 000 kronor.

I det föregående har jag föreslagit, att fiskmästarna vid statens fiskeriförsöksstation vid Kälarne samt vid statens fiskodlingsanstalter vid Älvkarleby, Borenhult, Mörrum och Kvarnbäcken skola inplaceras i löneplan samt hänföras till lönegrad Ce 16. Avlöningarna till dessa fiskmästare torde lämpligen böra bestridas från detta anslag och ingå i icke-ordinarieposten. Kostnaderna skola emellertid slutligt gäldas av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel, varför samtidigt under rubriken »Särskilda uppbördsmedel» bör upptagas en inkomsttitel »Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel» å belopp motsvarande kostnaderna för avlöningar till fiskmästarna.

Kälarne och Kvarnbäcken tillhöra ortsgrupp 4 medan övriga stationeringsorter tillhöra ortsgrupp 2. Avlöningarna till fiskmästarna, därvid beräknats, att de komma att tillhöra lägsta löneklassen, torde böra upptagas till sammanlagt 31 300 kronor. Till övertids- och vikariatsersättningar torde böra beräknas ett belopp av 2 000 kronor. Anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal torde i enlighet härmed böra uppföras med förslagsvis (3 300 + 33 300 =) 36 600 kronor.

Posten rörligt tillägg torde böra beräknas förslagsvis till 16 300 kronor, varav 4 000 kronor torde belöpa å avlöningarna till fiskmästarna.

Avlöningsstaten för fiskeriintendenter m. m. skulle i enlighet härmed erhålla följande utseende.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	99 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	6 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	36 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	16 300
		Summa kronor 158 500

Särskilda uppbördsmedel.

Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel	kronor	37 300
		Nettoutgift kronor 121 200.

2. Omkostnader.

För ändamålet är för innevarande budgetår upptaget ett förslagsanslag av 30 500 kronor, varav 100 kronor disponeras för sjukvård m. m., 25 900 kronor för reseersättningar och 4 500 kronor för expenser.

Genom beslut den 16 januari 1948 har Kungl. Maj:t i anledning av framställning från lantbruksstyrelsen medgivit, att anslagsposten för reseersättningar finge under innevarande budgetår överskridas med 15 000 kronor.

I skrivelse den 30 augusti 1947 har *lantbruksstyrelsen* hemställt om en ökning av detta anslag med 8 100 kronor för nästa budgetår. Härvid har posten reseersättningar avsetts skola höjas med nämnda belopp till 34 000 kronor. Höjningen har motiverats med fiskeristipendiaternas numera oavbrutna tjänstgöring, ökat behov av resor samt höjda biljettpriser och dagtraktamenten.

Föredraganden.

Såsom tidigare nämnts utgår till fiskeristipendiaterna för närvarande särskilt tjänstgöringstraktamente för de dagar stipendiaterna använda för sin utbildning och vistas utom mantalsskrivningsorten. Detta traktamente, som utgår ur posten reseersättningar i förevarande omkostnadsanslag, är avsett att bortfalla i och med att stipendiaterna inplaceras i löneplan. Traktamente utgår f. n. med 20 kronor om dagen för en var av tre stipendiaterna eller med tillhoppa i runt tal 22 000 kronor om året. Posten reseersättningar skulle sålunda kunna minskas med detta belopp. I fortsättningen avses också aspiranternas och assistenternas resekostnader skola utgå ur omkostnadsanslaget till fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. Då emellertid kostnaderna för fiskeriintendenternas resor icke torde kunna täckas med resterande belopp 3 900 kronor synes mig posten böra upptagas till 9 400 kronor.

I enlighet med det anförda skulle sålunda ifrågavarande omkostnadsanslag för nästa budgetår böra upptagas med (30 500 — 16 500 =) 14 000 kronor.

Hemställan.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

I) besluta inrättande från och med den 1 juli 1948 av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök i överensstämmelse med vad jag i det föregående förordat;

II) medgiva att för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök må fastställas personalförteckning, upptagande följande befattningar:

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 överdirektör	Cp 17
2 byråchefer	Ca 33
2 laboratorer	Ca 29
1 fiskmästare	Ca 16
1 vaktmästare	Ca 9

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 24.

1 byrådirektör	Ce 31
1 överinspektör	Ce 31
5 laboratorer	Ce 29
2 byråinspektörer	Ce 27

Kungl. Maj:ts proposition nr 49.

1 byråingenjör	Ce 27
1 laborator	Ce 27
1 befälhavare	Ce 25;

III) godkänna följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

Fiskeristyrelsen.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	55 000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	2 000	
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	191 500	
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	»	1 000	
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	28 300	kronor 277 800

Undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	41 500	
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	1 100	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	18 400	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7 200	kronor 68 200

Undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket.

1. Arvode och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	10 400
--	--------	--------

2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	kronor	91 800	
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	10 000	kronor 112 200

Statens undersöknings- och bevakningsfartyg för havsfiskets behov.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	kronor	117 200	
2. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	6 300	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	750	kronor 124 250

Statens undersökningsfartyg för fiskerid administrationen.

1. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	kronor	6 000	
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	13 200	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	1 450	kronor 20 650

Summa kronor 603 100;

IV) å riksstaten för budgetåret 1948/49 under nionde huvudtiteln anvisa

a) till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar ett förslagsanslag av kronor 603 100

b) till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader ett förslagsanslag av » 254 700

c) till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Inventarier m. m. ett reservationsanslag av » 31 000;

V) godkänna följande avlöningsstat för fiskeriintendenter m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	99 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	6 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	36 600
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	16 300
Summa kronor		158 500.

Särskilda uppbördsmedel.

Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel	kronor	37 300
Nettoutgift kronor		121 200;

VI) å riksstaten för budgetåret 1948/49 under nionde huvudtiteln anvisa

- a) till *Fiskeriintendenten m. m.*: *Avlöningar ett förslagsanslag* av kronor 121 200
- b) till *Fiskeriintendenten m. m.*: *Omkostnader ett förslagsanslag* av » 14 000;

VII) medgiva att Kungl. Maj:t må utfärda de bestämmelser som i övrigt bliva erforderliga för genomförandet av den föreslagna organisationen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Siv Schiöler.